

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Позиція

Під час кризи
верховенство права
особливо важливе

► СТОР. 5

Тема

Крокуємо
на Захід

► СТОР. 13

Несподіваний ракурс

Чи їздив паротяг... Дніпром?!

► СТОР. 17

№ 47 (5797)

П'ЯТНИЦЯ, 14 БЕРЕЗНЯ 2014 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Важко в навчанні. Й надалі легко не буде...

Верховна Рада
звернулася до ООН
та утворила
Національну гвардію

Парламентська хроніка
Ранкове засідання
13 березня

Верховна Рада розпочала засідання з ухвалення звернення до Організації Об'єднаних Націй стосовно спроб Російської Федерації анексувати частину території України. «За» документ проголосували 250 народних депутатів. У заяві Україна звинуватила Росію в необгрунтованій агресії та у спробі анексії частини української території і закликала ООН негайно розглянути ситуацію у Криму. Також Україна заявила про своє право звернутися до регіональних військових блоків та країн з проханням допомогти їй забезпечити територіальну цілісність.

Під час обговорення Ірина Герашенко (фракція «УДАР») запропонувала звернутися до ООН з пропозицією виключити з організації Російську Федерацію як агресора та окупанта.

► СТОР. 2

Під загрозою
не лише наша країна

Візит до США Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка, де його прийняли Президент Барак Обама, Держсекретар Джон Керрі, директор-розпорядник МВФ Крістін Лагард та інші ключові гравці політики планетарного масштабу, має для офіційного Києва велике значення. У цей надзвичайний момент історії, коли наша держава зіткнулася з військовою агресією та загрозою втрати частини своїх територій, західний світ підтвердив, що у боротьбі за свою суверенність ми не самі. Утім, не варто бути романтиками і гадати, що нас підтримують через «дружні відносини». Дії Росії ставлять під загрозу безпеку не лише нашої країни, а й світовий правовий порядок, встановлений після Другої світової війни. Тому, підтримуючи Україну, лідери Євросоюзу та США намагаються передусім врятувати «правила гри», встановлені ще 1945 року, основою яких є повага до територіальної цілісності держав.

► СТОР. 9

Фото Олександра КУРСИКА (УНІАН).

Збройні Сили України приведено в повну бойову готовність. У ці дні по всій території нашої країни у військових частинах і на полігонах проходять навчання, на яких оцінюється боєздатність української армії.

Так, днями на полігоні Оперативного командування «Північ» (Рівненська область) відбулися практичні заняття з бойової підготовки, в яких брав участь особовий склад ме-

ханізованих, танкових, артилерійських і розвідувальних підрозділів.

Військовослужбовці закріпили практичні навички стрільби із озброєння бойових машин, штатної стрілецької зброї. Протягом декількох днів у польових умовах було проведено повномасштабну підготовку особового складу, озброєння та військової техніки, повідомляє прес-служба МО України.

► СТОР. 6

Події

Ціна питання зашкалює для росіян,
але не для українців

Сказане другою людиною у так званому уряді Кримської автономії Русланом Теміргалєвим про найближчі наміри не залишає жодних сумнівів у справжніх мотиваціях російської інтервенції на півострові. Цитую: «Власність держкомпаній, у тім числі тих, що експлуатують надра, на кшталт «Чорноморнафтогазу», інших компаній, на кшталт «Укрзалізниця», та деякі державні оздоровниці перейдуть у власність республіки Крим вже найближчим часом». Отже, росіяни прийшли зі зброєю в руках на кримську землю, аби перебрати у власність найперспективніші ділянки чорноморського шельфу, який, згідно з розвіданими даними, не сьогодні-завтра складе гідну конкуренцію Каспійському і Північному морям. За експертними оцінками, поклади

Чорного моря становлять близько двох трильйонів кубометрів газу і 430 мільйонів тонн нафти. Це як максимум.

► СТОР. 8

Вітчизняний зв'язок може
опинитися під контролем Москви?

У державі складається небезпечна ситуація: єдиним оператором, що ексклюзивно надає послуги мобільного зв'язку з використанням найновітніших стандартів, може стати компанія, яка контролюється росіянами.

Сьогодні, коли відбувається неприкрита агресія щодо України з боку Росії, питання національної безпеки вийшли на перший план державного керівництва. Одним із таких питань є забезпечення держави сучасним і безпечним зв'язком. До того ж як цивільного населення, так і державних структур — особливо з оборонної сфери.

► СТОР. 15

Коротко

■ У столиці Австрії за поданням ФБР США затримано українського олігарха Дмитра Фірташа. «Нині він перебуває у Відні в пенітенціарному закладі. У чому його звинувачують, з'ясує наш консул», — повідомив «Голосу України» директор департаменту інформаційної політики МЗС України Євген Перебийніс.

■ У Миколаєві беркутівці пройшли переатестацію і продовжують служити в міліції. Виняток становлять хіба що 13 бійців, які написали рапорти про звільнення з органів внутрішніх справ ще до того, як «Беркут» було ліквідовано. Незабаром на основі цього спецпідрозділу створять новий, передає наш кореспондент Ірина НЕЖИГАЙ.

У Криму зафіксовано понад 70 випадків порушень прав журналістів (УНН)

Верховна Рада звернулася до ООН та утворила Національну гвардію

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
13 березня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Олесь Доній (група «Суверенна європейська Україна») закликав до введення на територію України миротворчого контингенту ООН, оскільки самостійно зматися з армією Російської Федерації ми не спроможні.

Борис Тарасюк (фракція ВО «Батьківщина») наголосив на необхідності домагатися проведення спеціальної сесії ООН, оскільки Росія, будучи членом Ради безпеки ООН, блокує всі її резолюції по Україні. Регіонал Сергій Тігіпко зазначив, що фракція послідовно виступає за територіальну цілісність України, однак закликає утримуватися від провокацій до проведення референдуму. Натомість свободівець Юрій Михальчишин також наголосив, що Україна як член-засновник ООН не просто зобов'язана звернутися з проханням про захист від агресії, а й запропонував згадати, як свого часу СРСР було виключено з Ліги Націй за агресію проти Фінляндії.

Адам Мартинюк від імені КПУ запевнив, що фракція та партія послідовно виступають за територіальну цілісність, але не голосуватимуть доти, доки не буде припинено політичних переслідувань.

Анатолій Кінах (група «Економічний розвиток») наголосив на важливості того, щоб заяву Верховної Ради було ухвалено до того, як ООН розглядатиме резолюцію по Україні.

Позафракційний Олег Ляшко, коментуючи висловлювання про необхідність не поспішати з ухваленням звернення, назвав його авторів агентами чужих держав.

Ще один позафракційний Микола Рудковський запропонував збільшити нашу військо-

ву присутність в автономії. Після цього Верховна Рада ухвалила постанову про підтвердження курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу та про першочергові заходи в цьому напрямі. «За» документ проголосували 252 народні депутати.

Володимир Шкварилук, Ірина Фаріон під час голосування за обрання суддів Конституційного Суду.

«Уряд просить підтримати проект постанови, яка б чітко визначала наші кроки на шляху євроінтеграції», — зазначив Голова Верховної Ради Олександр Турчинов.

Далі головуючий запропонував представникам фракцій висловитися стосовно призначення Станіслава Шевчука, Володимира Стретовича, Ігоря Сліденка, Миколи Мельника та Сергія Саса на посади суддів Конституційного Суду.

Натомість представник фракції Партії регіонів Дмитро Шпенов запропонував Верховній Раді скасувати постанову про звільнення суддів Конституційного Суду. До того ж

він посилався на відповідне звернення суддів КС. Він також зазначив, що оскільки кандидатури на посади суддів не було погоджено з фракцією, то регіонали участі в голосуванні не братимуть.

Руслан Князевич (фракція ВО «Батьківщина») зауважив, що потрібен не один рік, щоб відновити довіру до Консти-

титуційного Суду. Саме тому на ці посади треба призначати не політиків, а правників, які мають довіру у професійному середовищі, вважає він.

Віктор Бондар (група «Суверенна європейська Україна») закликав обирати до складу Конституційного Суду фахівців, які матимуть власну думку, обстоюватимуть суверенітет держави та не поміняють свої позиції залежно від того, хто перебуває при владі.

Поки лічильна комісія пішла готуватися до голосування про призначення членів Конституційного Суду, головуючий запропонував перейти до роз-

бойові завдання в інтересах громадян, суспільства і держави в умовах мирного часу, за надзвичайних ситуацій, а також бере участь у забезпеченні оборони України, захисті її суверенітету і територіальної цілісності, безпеки прикордонного простору, державної незалежності і національних інтересів у разі збройної агресії, збройного конфлікту чи загрози нападу шляхом безпосереднього ведення бойових дій», — наголосив О. Турчинов. Водночас в умовах мирного часу та за надзвичайних ситуацій зазначений орган виконуватиме в основному правоохоронні функції всередині держави.

Голова Комітету Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Андрій Кожем'якін зазначив, що комітет рекомендував ухвалити законопроект авторства О. Турчинова, врахувавши при цьому деякі положення законопроекту Ю. Сиротюка. На необхідності негайного створення Національної гвардії наголосили голова підкомітету Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони Олександр Кузьмук та голова РНБО Андрій Парубій.

Під час обговорення позафракційний Анатолій Гриценко запропонував зняти обмеження про те, що застосування сили з боку Національної гвардії можливе тільки за умови введення надзвичайного стану, а Леся Оробець (фракція ВО «Батьківщина») наголосила, що Національна гвардія не повинна займатися охороною мирних заходів. «Цим має займатися муніципальна міліція», — сказала вона.

Підбиваючи підсумки обговорення, О. Турчинов запропонував підтримати деякі пропозиції народних депутатів, зокрема, Ю. Сиротюка стосовно того, що командувача Національної гвардії призначає Верховна Рада за поданням Президента та що її чисельний склад визначатиме парламент. Після цього законопроект в цілому підтримали 262 народні депутати.

Верховна Рада ухвалила в першому читанні законопроект про реабілітацію осіб, які були незаконно засуджені.

Під час обговорення Олег Зарубінський (група «Суверенна європейська Україна») зазначив, що людина, котра стала жертвою правосуддя, є жертвою незалежно від того, стала вона нею до 2010 року чи після, як це передбачає законопроект.

Законопроект було ухвалено в першому читанні

з урахуванням пропозиції О. Зарубінського.

Верховна Рада 226 голосами в цілому ухвалила законопроект про внесення змін до Закону України «Про вибори Президента України» щодо техніко-юридичного вдосконалення виборчого процесу та 231 голосом — постанову «Про забезпечення безперешкодної діяльності засобів масової інформації у передвиборний період 2014 року». За словами голови Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації Миколи Томенка, це традиційний документ, котрий, зокрема, забороняє перевірку контролюючими органами ЗМІ у передвиборний період.

Перед завершенням ранкового засідання з інформацією про результати голосування за обрання суддів Конституційного Суду виступив голова лічильної комісії Геннадій Зубко. За його словами, жодна із запропонованих кандидатур не набрала 226 голосів. Він також зазначив, що комісія пропонує визнати голосування таким, що не відбулося з технічних причин.

Ірина Геращенко («УДАР») підтримала останню пропозицію та висловилися за повторне голосування за призначення суддів Конституційного Суду.

А Сергій Соболев («Батьківщина») запропонував повернутися до цього питання вже під час вечірнього засідання, прибравши при цьому з бюлетеня пункт «Проти всіх», оскільки його наявність заплутала багатьох депутатів. Головуючий підтримав пропозицію про повторне голосування на початку вечірнього засідання.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Онлайн-новини з Верховної Ради читайте на нашому інформаційному порталі golosukraine.com

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

За часів режиму на людину можна було повісити будь-яку статтю

Народний депутат України Олександр Бригинець (фракція «Батьківщина») на брифінгу в парламенті навів конкретний приклад застосування закону про амністію щодо реабілітації політичних в'язнів.

Студента з Херсона Андрія Наливайка, котрий є сиротою, намагалися засудити за злочин, якого він не здійснивав, — хлопця звинувачували начебто у вбивстві міліціонера та завданні ножових поранень ще двом правоохоронцям. За словами Микола Тихонова, помічника адвоката Андрія Наливайка Олега Короля, це була особиста помста попереднього керівника херсонської міліції. Під час перебування в СІЗО на затриманого тиснули морально і фізично. Зокрема, працівники прес-служби міліції

Херсонської області, представившись журналісткою «5 каналу», провела незаконний допит Наливайка у СІЗО. Один із свідків вимушений був підписати свідчення, вигідні тогочасному керівництву міліції. Після звернення депутата Бригинець відкрито кримінальне провадження щодо цих фактів.

Захисник Андрія Наливайка Олег Король на брифінгу розповів, що під час обшуку в кімнаті гуртожитку, куди не допустили захисника, вкрали паспорт, записку книжку та деякі особисті речі Андрія. Однак після того, як минуло п'ятниці було порушено кримінальне провадження, невідомі люди принесли зниклі речі та підклали під хвіртку нареченої Андрія.

За словами Наливайка, коли він увечері 27 січня

із друзями повертався з херсонського Майдану додому, на нього напали невідомі й жорстко побили, а коли викликали міліцію, його звинуватили у нападі на міліціонера. А. Наливайко розповів, що під арештом йому не давали їжі, навіть води, теплі речі. А коли заявляв, що йому погано, болить голова від отриманих травм, відмовляли у наданні медичної допомоги, доки не засвідчить проти себе.

Нині справу А. Наливайка закрито згідно із законом про застосування амністії в Україні. «За часів режиму на людину можна було повісити будь-яку статтю», — зауважив депутат О. Бригинець і висловив сподівання, що невдовзі будуть покарані справжні злочинці у цій справі.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Жінки-депутати і надалі опікуються пораненими майданівцями

Жінки — народні депутати України, представники міжфракційного об'єднання «Рівні можливості», продовжують контролювати надання медичної та матеріальної допомоги пораненим під час Революції гідності. Про це розповіли на брифінгу народні депутати Ірина Геращенко, Олена Кондратюк, Марія Матіос, Оксана Продан, Лілія Гриневич, Наталія Новак та інші депутати, котрі входять до об'єднання.

Ірина Геращенко повідомила, що жінки-депутати намагалися охопити всі лікувальні заклади у Києві, куди потрапляли поранені під час акцій протестів, і нині вони «закріплені» за лікарнями, в яких досі перебувають на лікуванні постраждалі, уточнюють списки пос-

траждалих та загиблих. За словами І. Геращенко, повні списки потерпілих досі скласти не вдається, бо список загиблих, на жаль, поповнюється.

Зі слів депутатів, встановлено прізвища понад 300 осіб, які постраждали і були поранені під час акцій протесту. На лікування постраждалих прийняли США, Німеччина, Чехія, Естонія, Литва, Латвія, Польща, Ізраїль.

Жінкам-депутатам вдалося за допомогою спонсорів зібрати близько чотирьох мільйонів гривень, які було передано чотирьом лікарням у Києві.

Нині жінки-депутати продовжують працювати за чотирма програмами — лікування потерпілих, реабілітація, допомога родинам загиб-

лих, оздоровлення дітей із родин загиблих та постраждалих майданівців.

Нині у лікарні швидкої допомоги залишилося 19 поранених із 201, один із них перебуває в реанімації. Четверо хворих, на жаль, померли в цій лікарні. 21 постраждалого було відправлено на лікування за кордон.

Депутат Марія Матіос опікується 15 хворими, які перебувають у Києві, Львові та Дніпропетровську, тримає зв'язок із кожним із них та родинами. Восьмеро поранених нині відправлено на лікування за кордон.

«Ми довели, що всі разом — ми дійсно сила», — наголосила депутат Оксана Продан.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Олександр ТУРЧИНОВ: «Ніхто в світі не визнає результатів кримського «референдуму»

На цьому наголосив Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України Олександр Турчинов в інтерв'ю у студії телеканала «Рада».

О. Турчинов зазначив, що скорочення строків проведення референдуму самопроголошеною кримською владою, яка «більше схожа на маріонеток», обумовлено необхідністю легітимізувати військове вторгнення на територію Автономії. «Росії необхідна легітимізація свого незаконного перебування на території України, — пояснив він. — Вони скорочували строки, чітко виконуючи замовлення російського керівництва, щоб пояснити присутність російських військових».

Голова Верховної Ради Олександр Турчинов, зазначив:

«Усі дії самопроголошеної кримської влади є незаконними і злочинними, «оскільки відповідно до Конституції та законодавства України референдум щодо територіальної цілісності країни, зміни її кордонів може бути виключно всеукраїнським».

Він нагадав, що Генеральна прокуратура України розіслала всім чиновникам, починаючи від голів сільських рад і закінчуючи міськими муніципалітетами, попередження, що проведення референдуму, спроби незаконного рішення щодо зміни кордонів України є злочином, який тягне за собою покарання.

До того ж О. Турчинов назвав надвичайно важливим той факт, що не всі місцеві ради Криму підтримали ініціативу стосовно проведення референдуму.

Голова Верховної Ради нагадав, що рішення стосовно проведення референдуму було зупинено, і до Конституційного Суду надійшли матеріали для надання висновків щодо діяльності кримського парламенту. Також Верховна Рада, сказав О. Турчинов, звернулася до парламентаріїв Криму з тим, щоб вони негайно повернулися у конституційне поле. «Тоді ми готові вести з ними розмову», — додав він.

«Ніхто у світі не визнає цей фальшивий референдум, і його рішення не матиме жодного юридичного значення, — підсумував він. — Що б не робили російські військові і маріонетки-сепаратисти, після 16 березня буде 17 березня. І статус Автономної Республіки Крим як був, так і залишиться статусом частини української території».

Про мужність українських військових

Голова Верховної Ради України, в. о. Президента

України Олександр Турчинов в інтерв'ю високо оцінив мужність українських військових, які дислоковані в Криму.

Відповідаючи на запитання, О. Турчинов зазначив, що нині ситуацію в Криму «контролюють не парламент Криму, не ті, хто називає себе кримським урядом, а російські військові». «Фактично це керівництво Південного військового округу, ті командири, які вели бойові дії у Чечні, на Північному Кавказі. І фактично вони ухвалюють рішення, як і коли діяти, коли проводити референдум», — сказав він.

О. Турчинов зауважив, що Росія намагалася «формально відпрацювати схему, яка спрацювала на Північному Кавказі — коли був спровокований військовий конфлікт, і фактично розпочалася війна в Грузії», нагадавши, що тоді загинуло багато цивільного населення, що стало підставою для вторгнення регулярних російських військ на територію Грузії.

Керівник парламенту зауважив, що після того, як «кавказький сценарій» не спрацював, російські військові вдалися до блокування наших військових частин і кораблів.

«Для того, щоб не допустити військового протистояння, реальних військових дій на території Криму, наші військові, які мужньо виконують свій конституційний обов'язок, не використовують зброю. Вони захищають військові частини, техніку, кораблі, не піддаються на провокації», — заявив Голова Верховної Ради.

О. Турчинов відзначив мужність українських солдатів, офіцерів, військових моряків, які, перебуваючи в оточенні, залишаються вірними Україні, виконують свій військовий обов'язок.

Спільно зупинимо військову агресію Росії

«Ми робимо все для того, аби не було війни ані в Криму, ані в будь-якому іншому регіоні України», — заявив Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України Олександр Турчинов.

До того ж він зазначив, що така небезпека існує:

коли почалося військове вторгнення в Крим, на східному кордоні України вже було сконцентровано багато військових частин Російської Федерації, які «формально готові до вторгнення на територію

України в будь-який момент».

Збройні Сили України, наголосив О. Турчинов, приведені у повну бойову готовність. За його словами, влада докладає всіх зусиль, щоб армія могла захистити свою країну, «але при цьому будемо використовувати усі можливості, щоб розв'язати цю проблему виключно мирним шляхом».

«І в цьому нашу країну підтримує все цивілізоване людство. Усі провідні країни світу стали на бік України, і я переконаний, що це об'єднання зусиль на міжнародній арені, консолідація усіх демократичних країн все ж таки дозволить зупинити агресію», — сказав Голова Верховної Ради.

Усім громадянам — рівні права

Усі громадяни України мають рівні права, незалежно від того, якою мовою вони говорять, в якій області вони проживають і до якої конфесії належать. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов.

Торкаючись питання щодо подальшого статусу російської мови та мов інших національних меншин, О. Турчинов нагадав, що за ініціативою парламенту було створено Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з підготовки проекту закону про розвиток і застосування мов в Україні. Комісія, до складу якої увійшли представники різних наукових шкіл з усіх регіонів України, в тому числі з Автономної Республіки Крим, має врахувати інтереси будь-яких національних меншин щодо мов, якими вони говорять. «Щоб кожен міг говорити без будь-яких проблем рідною мовою, щоб ніхто не міг це право обмежувати», — наголосив він.

Жоден чиновник не повинен жити за рахунок державного бюджету

Про це заявив Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов.

Він повідомив, що найближчим часом планується реалізувати рішення щодо продажу всіх державних резиденцій. «Вони не потрібні країні, хто б не був на посаді Президента. Це ненормально, коли в багатьох сімей не вистачає грошей на продукти, хтось живе у ста кімнатах з позолотою», — наголосив він.

Керівник парламенту висловив думку, що за рахунок продажу цих резиденцій можна суттєво поповнити державний бюджет.

О. Турчинов нагадав, що парламент ухвалив рішення стосовно ліквідації усіх депутатських привілеїв, зазначивши, що аналогічне рішення необхідно прийняти і по відношенню до суддів і чиновників у цілому. «Всі мають бути рівні перед законом і діяти у рамках закону», — сказав він. — Ніхто не має жити за рахунок державного бюджету, посилаючись на свій статус».

Станемо сильною європейською державою

«Ми нині поновлюємо довіру до влади і маємо велике бажання побудувати демократичну, цивілізовану державу, щоб люди не боялися влади, щоб їм було однаково, яке прізвище Президента чи Прем'єр-міністра», — заявив Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України Олександр Турчинов.

За його словами, люди «мають знати, що їхні права захищені, що в країні створені умови, щоб вони могли жити, працювати та відпочивати, а яка партія при владі — це має цікавити політологів та аналітиків, як це відбувається в країнах Європи».

Україна, зазначив Голова Верховної Ради, «має влитися у сім'ю європейських народів, стати сильною, достойною європейською державою, де люди хочуть жити, і щоб наші діти пишалися, що живуть у цій країні».

«Давайте будувати таку країну разом», — закликав він.

Економіка півострова може бути повністю зруйнована

Російська Федерація хоче повністю ізолювати Крим від України та всьо-

го цивілізованого світу. «Ця ізоляція призведе до того, що буде повністю зруйнована економіка півострова», — повідомив Голова Верховної Ради України, виконуючий обов'язки Президента України Олександр Турчинов.

За його словами, попри агресивні дії російських військових, міжнародний статус Криму не зміниться.

«Він матиме статус анексованої території. Тобто цей статус не визнає жодна держава в світі, що себе поважає», — сказав О. Турчинов, пояснивши, що внаслідок цього інвестиційне поле півострова буде «повністю закритим для будь-яких міжнародних інвестицій».

Керівник парламенту наголосив, що тих, хто сьогодні захоплює Крим, не цікавить його розвиток.

«У них зовсім інші задачі. Їм потрібно обґрунтувати свою агресію проти України та заблокувати можливість того, щоб демократичні процеси, які відбулись в нашій країні, перекинулись на територію Росії», — сказав він.

Окрім того, всі обіцянки Росії щодо фінансової підтримки самопроголошеного незаконного уряду Автономії О. Турчинов назвав «брехнею та блефом».

Водночас він порекомендував кримчанам з'їздити до російської глибинки. «Саме їм потрібна допомога, тому що в них колосальні проблеми. Якщо країна не може вирішити проблеми своїх громадян, говорити про те, що вони ошасливають когось іншого — як мінімум несерйозно. Це брехня та блеф», — наголосив Голова Верховної Ради.

Також О. Турчинов зазначив, що необхідно якнайшвидше зупинити агресію російських військ в АР Крим.

**Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.**

повідних пенсій, інших соціальних привілеїв. Виконуючи свій конституційний обов'язок із захисту та оборони держави, ви маєте завжди пам'ятати, що Батьківщина та весь український народ завжди разом з вами.

Слава Україні та її Збройним Силам!

**Голова Верховної Ради України, виконуючий обов'язки Президента України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України
О. В. ТУРЧИНОВ.**

ЗВЕРНЕННЯ

Міністру інфраструктури України Бурбаку М. Ю.

Вельмишановний Максиме Юрійовичу!

Наше звернення до Вас викликане тривогою за подальші долю Українського державного підприємства поштового зв'язку (УДППЗ) «Укрпошта» та стан інформаційної безпеки України.

Національна спілка журналістів України (НСЖУ), Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів (УАВК), Українська гільдія головних редакторів (керівників) ЗМІ мають багаторічний негативний досвід співпраці з УДППЗ «Укрпошта» з приводу тарифів та якості доставки періодичних видань та вітчизняної книги, а також розрахунків із видавництвами і редакціями.

На жаль, кадрові перестановки останніх років, коли мало не щороку змінювалися генеральні директори «Укрпошти», свідчать про те, що на цю посаду призначали осіб, які не були фахівцями в галузі поштової справи.

Нині, нарешті, урядом на перший план при призначенні очільників на всіх рівнях упоравління висувається вимоги професійності та кадрової підготовки.

Просимо Вас, вельмишановний Максиме Юрійовичу, врахувати нашу думку та розглянути кандидатуру директора Державного підприємства «Преса» Герасименка Валерія Вікторовича на посаду генерального директора УДППЗ «Укрпошта».

Герасименко В.В. має досвід керівництва Чернігівською обласною дирекцією «Укрпошти», є знаним фахівцем-поштовиком як в Україні, так і за її межами.

За роки існування очолюване ним ДП «Преса» стало відомим брендом на ринку друкованих ЗМІ, заслужило авторитет та повагу серед суб'єктів видавничої справи, активно розвиває зовнішньоекономічну діяльність. Про високий рівень довіри до ДП «Преса» як надійного партнера свідчить постійне зростання кількості укладених договорів, розширення спектра діяльності підприємства з метою надання видавцям та споживачам усього комплексу послуг, пов'язаних із забезпеченням усіх бажаючих періодичними виданнями.

На нашу думку, проблеми державних управлінських структур не повинні розглядатися без поради з тими, хто забезпечує вирішення загальнодержавних завдань, зокрема в інформаційній сфері.

Тому, вельмишановний Максиме Юрійовичу, сподіваємося на Ваше позитивне ставлення до нашої пропозиції та на участь у консультаціях щодо подальшої долі УДППЗ «Укрпошта».

З повагою

Олександр АФОНІН, президент УАВК.

Михайло СОРОКА, голова Київської організації Національної спілки журналістів України.

Сергій БРАГА, головний редактор газети «Урядовий кур'єр».

Анатолій ГОРЛОВ, головний редактор газети «Голос України».

Олександр ШВЕЦЬ, головний редактор газети «Факти и коментарии».

Віталій АДАМЕНКО, Голова Української гільдії головних редакторів (керівників) ЗМІ.

Майбутнє — за професійною освітою!

«Спитайте в мене про три основні пріоритети для уряду, і я вам скажу. Освіта, освіта, освіта» — з такою заявою виступив якось экс-прем'єр-міністр Великобританії Тоні Блер.

Важко сказати, яку саме освіту мав на увазі британський політик. Але в тому, що саме професійно-технічна освіта повинна стати пріоритетом роботи влади в Україні, переконані в парламентському Комітеті з питань науки й освіти.

Про проблеми, досягнення і перспективи розвитку сучасної професійно-технічної освіти ми поговорили із членом профільного комітету народним депутатом України Віталіною ДЗОЗ (на знімку).

Головна проблема — недостатнє фінансування

— Віталіно Олексіївно, нещодавно відбулося чергове виїзне засідання профільного комітету Верховної Ради України. Воно було присвячене питанням виконання Закону України «Про професійно-технічну освіту». Чим живе сьогодні профтех? З якими основними проблемами стикається?

— Якщо говорити точніше, то йшлося про фінансове забезпечення професійно-технічних навчальних закладів і установ профтехосвіти загалом. І найголовніша проблема сьогодні, звісно ж, фінансування. Це правда. Не фінансується із держбюджету Державна цільова програма розвитку професійно-технічної освіти на 2011—2015 роки, галузева цільова програма «Підручник для професійно-технічних навчальних закладів».

З цього питання Міністерство освіти й науки вже неодноразово зверталось і до Кабінету Міністрів України, і в Міністерство фінансів. На жаль, поки що немає можливості збільшити бюджетне фінансування. Водночас у 2013 році вперше за останні п'ять років за рахунок держбюджету було забезпечено видання трьох найменувань підручників для учнів ПТНЗ загальним тиражем в 75,5 тисячі екземплярів.

У систему залучаються фінанси від соціальних партнерів, з інших позабюджетних джерел. Так, протягом 2011—2012 років у регіонах було видано 72 найменування підручників навчальних і учбово-методичних посібників, словників, збірників задач для ПТУ загальним тиражем майже 6,5 тисячі екземплярів.

— Але який ви бачите вихід із ситуації, що склалася?

— Переконана, що фінансування професійно-технічної освіти має бути децентралізованим і багатоканальним. Потрібно створювати умови (на-

самперед — нормативно-правові) для самофінансування навчальних закладів за рахунок їх інтеграції в економіку.

Необхідно змінити саму систему фінансування ПТУ: перейти від принципу утримання навчальних закладів до принципу формування їхніх бюджетів, враховуючи чисельність контингенту учнів, формування сучасної системи нормування та оплати праці.

Профтех — не «камера схову для важких підлітків»

— Але ж проблеми не обмежуються тільки фінансуванням. Є ще питання із працевлаштуванням, матеріально-технічним, кадровим забезпеченням...

— Ніхто не каже, що все беззмарно й безпроблемно. Безумовно, проблеми є. Це природно. Але й драматизувати не варто. Головне те, що на ці проблеми влада не дивиться «крізь пальці», а намагається їх розв'язувати, в тому числі, на законодавчому рівні. Так, за останні три роки були прийнято шість постанов Кабінету Міністрів України в сфері професійно-технічної освіти. В 2013 році для вдосконалення процедури й прозорості вступної кампанії також були затверджені нові Типові правила прийому до професійно-технічних навчальних закладів.

Крім того, сьогодні разом із профільним міністерством ми розробляємо проект нового закону України «Про професійну освіту». Немає сумнівів, що чинний Закон «Про професійно-технічну освіту» від 1998 року з десятками редакцій уже застарів.

Сьогодні профтех — це вже не «бурса», не «камера схову для важких підлітків». І законодавство в цьому питанні теж має відповідати реаліям часу.

Витрати на матеріали — в захищені статті бюджету

— Це вселяє надію. А щодо працевлаштування випускників? Міцної зв'язки ВНЗ—випускник—роботодавець у нас у країні поки що не виходить, а як стосовно співробітництва ПТУ—підприємство?

— Сьогодні справді триває активна робота з налагодження такого співробітництва. За останні три роки в Україні було відкрито одинадцять центрів із впровадження інноваційних технологій.

У більшості навчальних закладів створено електронні банки даних про потребу у фахівцях регіональних підприємств, організацій і установ. Особлива увага приділяється оптимізації мережі ПТУ, їх укрупненню і приведенню у відповідність зі структурою потреб економіки регіонів.

Крім того, саме в останні роки в системі української профтехосвіти було запроваджено дуже дієві зміни. Наприклад, незалежна атестація фахівців. Тобто випускники складають іспити безпосередньо на підприємстві, де їх оцінюють роботодавці. Оцінюють реальні знання і уміння дитини, і вже ніхто не скаже, що вона одержала роботу «за гроші» або «завдяки зв'язкам».

Окремо потрібно сказати й про поліпшення роботи з кадровим потенціалом, про нові навчальні плани, про розробку нових професійних і освітніх стандартів. До слова, таких стандартів на сьогодні розроблено 306.

Хочу також поділитися наробітками Автономної Республіки Крим, де зовсім недавно було підписано меморандум про співробітництво між Радою міністрів автономії і Республіканською організацією роботодавців Криму. Тож, згідно з цим доку-

ментом, дві тисячі кримських студентів та учнів вищих і професійно-технічних навчальних закладів щорічно укладатимуть договір про стажування на кримських підприємствах із внесенням відповідного запису в трудову книжку. Крім того, організація роботодавців обіцяє щорічно сприяти працевлаштуванню не менш як однієї тисячі молодих людей.

— Водночас одні з найболючіших питань профтеху — це затримки оплати поточних платежів Держказначейством і труднощі з вільним використанням спецфонду. Як вирішити ці проблеми?

— Ви цілком слушно сказали — одні з найболючіших питань, якщо не найболючіші. Такі затримки призводять до зриву планових ремонтних робіт, підготовки до осінньо-зимового періоду, проблем з відновленням матеріально-технічної бази. Це проблема, на яку нарікають представники практично всіх областей України.

При цьому профільне міністерство підтримує пропозицію не просто заборонити спеціальною постановою Кабінету Міністрів такі затримки з оплатою, а й вивести з обслуговування Державної казначейської служби України рахунки спеціального фонду ПТНЗ і відкрити їх у банках.

Знаю і підтримую також чітку позицію освітнього відомства: витрати на матеріали для виробничого навчання учнів за державним замовленням потрібно включити в захищені статті бюджету.

— Проте кількість ПТУ сьогодні скорочується. У 1991 році їх було понад 1200, а в 2012-му — уже 970. Таке зниження і за кількістю учнів. Із чим це пов'язано, на вашу думку?

— Це, швидше, тенденція часу. Крайнощі, у які схильне впадати сучасне суспільство. Й демографічні, й ментальні. У Росії, наприклад, сьогодні близько тисячі професійно-технічних училищ. Двадцять років тому їх було понад п'яти тисяч.

Водночас чомусь у нас мало говорять про те, що в 2012 році вперше професійно-технічна освіта отримала державне замовлення на підготовку 4,6 тисячі молодших фахівців; у 2013-му — це вже 5,3 тисячі місць, цього року також сподіваємося на зростання даного показника.

Молодший фахівець, по суті, це логічне продовження професійної освіти висококваліфікованих робочих кадрів для підготовки керівника середньої ланки.

«А тепер я займаюся тим, що мені подобається»

— Ви кажете «керівника», але напевне розумієте, що сьогодні без «корочки» про вищу освіту важко влаштуватися на роботу. Доходить до того, що навіть на вакансію прибиральниці шукають претендентів із вищою освітою...

— На жаль, стосовно освіти в нас склалася дещо хибна система цінностей. Вважається, що диплом про вищу освіту — престижно. Так, престижно, але тільки за умови, що цей диплом підкріплений реальними знаннями й уміннями. У реальності частина «фахівців» з дипломами, отриманими на денному навчанні, на практиці не вміє нічого робити за своєю професією. Частина дітей одержують диплом, кладуть його на стіл перед батьками й зі словами: «А тепер я займаюсь тим, що мені справді подобається» ідуть одержувати «практичні», робочі спеціальності.

Дедалі більше дітей і їхніх батьків приходять до розуміння, що не обов'язково «зі шкури пнутися» і вступати до ВНЗ, тільки щоб одержати заповітний диплом.

Ринок праці перенасичений молодими спеціалістами з економічною, юридичною, управлінською освітою. Погодьтеся, країні потрібні практики. І є приклади, коли випускник училища у підсумку одержує більше випускника ВНЗ одразу після закінчення.

— І все-таки, Україна взяла рішучий курс на європейський рівень освіти. Чи не стануть наші молодші спеціалісти «ізгоями» на європейському ринку праці?

— Ви жартуєте? Сьогодні тямущі фахівці в Європі на вагу золота. Кілька років назад у Великобританії був такий період, коли просто не було водопровідників. Наші діловиті сусіди поляки тоді не прогавили шанс — правила неймовірні ціни за свої послуги. Це був дуже прибутковий бізнес. І сьогодні британці дій-

шли такого висновку: можливо, в робітничих професіях немає блиску. Але це може бути дуже прибутково.

Як результат — сьогодні у Великобританії відроджують систему ПТУ й технічних коледжів за радянським зразком. Притому з нашого радянського минулого взято найкраще: велика кількість годин практики безпосередньо на виробництві, розташування ПТУ біля великих заводів, фабрик, транспортних підприємств. Налагоджене тісне й таке необхідне нашим профтехам сьогодні партнерство з виробництвом — і з металургами, і з машинобудівниками, і навіть з атомними електростанціями.

— Хочете сказати, що тепер наша черга вчитися в Європі?

— У чомусь вчитися, у чомусь співробітничати. Наприклад,

кращі учні багатьох українських ПТУ та професійних ліцеїв проходять практику в провідних європейських освітніх центрах і організаціях. А в чомусь і ми покажемо клас.

До речі, наведу хороший приклад. Сімферопольське вище професійне училище ресторанного сервісу й туризму в Криму — національний представник України в Європейській асоціації шкіл готельного й туристичного профілю, яка включає представників 40 країн Європи. Нещодавно в рамках проекту «Крим у моєму серці» учні училища підготували й провели майстер-клас «Гастрономічний тур палацово-парковими ансамблями». Рівень організації й виконання був настільки високий, що кращі європейські ресторани поборолися б за таких кухарів.

Узагалі хочу сказати, що про відсталість і безперспективність професійно-технічної освіти говорять тільки ті, хто від системи освіти далекий. Щороку в Україні проводиться п'ять всеукраїнських конкурсів професійної майстерності серед учнів професійно-технічних закладів. Якщо ви хоч раз побуваєте на такому конкурсі або, наприклад, поспілкуєтесь зі стипендіатами Президента України, побачите, яких професіональних висот досягають ці хлопці й дівчата, то обов'язково зрозумієте — за професійною освітою наше майбутнє!

Розмовляла
Олена ЛЕОНОВА.

Під час кризи верховенство права особливо важливе

Із 21 лютого в Україні триває «перебудова» системи законодавства і, схоже, вона тільки починається. Необхідно, щоб ухвалені закони спиралися на міцну основу, підтримувану всередині країни й прийнятну для цивілізованого світового співтовариства, від якого Україна всебічно залежить. Без цього неможливі справедливість і розвиток, на які українці покладають великі надії.

Останні події свідчать: в Україні немає іншої такої основи, крім європейських стандартів. Значна, найбільш соціально активна частина суспільства сприймає саме цю «платформу» як критерій для оцінки якості законів та орієнтир для реформ. У сфері конституційного права — а отже, судів, виборів, органів влади, місцевого самоврядування, прав людини, — найавторитетнішим джерелом європейських стандартів є рекомендації Венеціанської комісії.

Деякі з нещодавно прийнятих законів багато в чому розходяться з тим, що Україна рекомендує Венеціанська комісія. Так, на третій день після формування нової парламентської більшості Верховною Радою був прийнятий і 28 лютого набув чинності закон №769-VII.

Цим законом Верховній Раді та її Комітету з питань верховенства права і правосуддя передано нечувані повноваження стосовно українських судів і суддів.

Верховна Рада, замість Вищої ради юстиції, почне призначати і звільняти голів усіх судів та їхніх заступників по всій Україні, за винятком тільки Конституційних і Верховних судів.

Без народних депутатів Вища рада юстиції не зможе здійснити жодного з повноважень, що залишаються в неї.

Кожне з питань, розглянутих Вищою радою юстиції, спочатку має розглянути парламентський Комітет з питань верховенства права і правосуддя й дати свій висновок.

Кожен такий висновок буде обов'язковим для Вищої ради юстиції; під час відсутності його Вища рада юстиції не буде вповноважена прийняти рішення із жодного питання. А це внесення подання про призначення суддів на перший п'ятирічний термін та їхнє звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів Верховного і вищих спеціалізованих («касаційних») судів і прийняття рішень у скаргах решти всіх суддів загальної юрисдикції та прокурорів на притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, ухвалення рішень стосовно зайняття судьями і прокурорами не дозволеною їм діяльності.

Стосовно кожного із суддів, які пропрацювали перший п'ятирічний термін і претендують на обрання Верховною Радою безстроково, парламентському Комітету з питань верховенства права і правосуддя, по суті, повернуто повноваження, вилучені під час реформи 2010 року. Комітет став уповноваженим перевіряти професійну підготовку суддів, наявність у неї/нього приробітків на стороні, перевіряти скарги на суддю від громадян, підприємств і державних органів, організовувати перевірки щодо суддів іншими органами, ста-

вити суддям запитання на засіданні.

Цей само парламентський комітет тепер уповноважений вирішувати, вносити чи не вносити кандидатуру судді на обрання безстроково в порядок денний пленарних засідань парламенту, і визначає доповідача з таких питань на пленарному засіданні.

Нарешті, скасовано механізм автоматичного повторного винесення на розгляд Верховної Ради кандидатури судді на обрання безстроково, що не набрало необхідного числа голосів у сесійній залі.

Це тільки «по букві Закону» ці повноваження передаються «Верховній Раді» і «комітету». А насправді розпоряджатися ними будуть народні депутати, кожен зі своїми політичними поглядами, симпатіями й антипатіями, планами на вибори й обіцянками виборцям, а деякі — ще й зв'язками та інтересами в бізнесі, вирішення в судах тих чи тих справ. Як свідчить досвід вітчизняного правозастосування, одразу після оприлюднення закону №769-VII громадяни й організації по всій країні, незадоволені рішеннями судів, як несправедливими так і справедливими, почнуть масово спрямовувати скарги на суддів до парламенту, вишикуються в черги до приймалень народних депутатів.

Саме на такі законодавчі положення та їхні наслідки для української судової системи, не раз звертала увагу Венеціанська комісія.

Із усього переліку нововведень рекомендаціям Венеціанської комісії відповідає лише одне: вилучення у Вищої ради юстиції повноваження призначати і звільняти голів судів загальної юрисдикції, їхніх заступників. Справді, у своєму Висновку №588 2010 року стосовно Закону

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України стосовно запобігання зловживанням правом на оскарження» Комісія вказала, що наділення Вищої ради юстиції таким повноваженням «виходить за рамки компетенції, установлені Конституцією для цього органу».

В іншому законодавчі новели заводять Україну вбік від європейських стандартів.

Однією з головних рекомендацій Венеціанської комісії Україні було цілком усунути Верховну Раду від участі у процедурах призначення, обрання, звільнення суддів, їхнього переведення й підвищення, дачі згоди на їхній арешт, призначення і звільнення голів судів та їхніх заступників. А на період до вилучення з Конституції повноважень Верховної Ради в цій частині — максимально скоротити їх по всіх параметрах шляхом внесення змін у відповідні закони.

Як вивела Венеціанська комісія, «зменшення ролі Верховної Ради у процедурі обрання суддів зміцнює незалежність суддів, і тому вітається».

Починаючи з 2000 року менш як у п'яти своїх висновках, присвячених вітчизняним законопроектам із судової і конституційної реформ, Венеціанська комісія знову і знову вказувала на це. За словами Комісії, «парламент, безперечно, набагато більше зайнятий політичними іграми, і призначення [ним] суддів може стати предметом політичних домовленостей у парламенті, де кожен член парламенту, що походить з тієї чи іншої місцевості, захоче мати свого суддю». Комісія вбачає «небезпеку в тому, що політичні міркування візьмуть гору над об'єктивно наявними достоїнствами кандидата».

Більше того, за висновком Венеціанської комісії, «хоч би який демократичний він здавався під час першого враження, процес, у рамках якого члени парламенту енергійно ставлять запитання [судді], може створити імідж суддів, залежних від законодавчої влади настільки, що це несумісно з поділом гілок влади, необхідним за демократії»; «незалежність суддів вимагає, щоб судді відчували свободу приймати й такі рішення, які іноді є непопулярними серед політиків або не подобаються тим чи тим особам».

Венеціанська комісія вважає, що «на свідомість деяких суддів лякаючий вплив чинить перспектива підпасти під розслідування політиків, яким не подобаються їхні рішення, або «під вогонь» скарг громадян та інших [осіб], дуже не задоволених рішеннями цих суддів, — що позначається на незалежності судді [при здійсненні правосуддя]». У результаті застосування таких норм закону «навіть судді з міцною репутацією матимуть із боку такої вигляд, начебто їхня об'єктивність і незалежність — сумнівні». «А з урахуванням того, що судді згодом доведеться працювати під загрозою точно такої само політизованої процедури звільнення, — робить висновок Венеціанська комісія, — очевидно, створюється імідж судової влади, чия доля так чи інакше залежить від милості політичних сил, що порушує принцип незалежності суддів».

Я є головою Комітету Верховної Ради України з питань верховенства права і правосуддя, котрий закон №769-VII так щедро наділив повноваженнями. Але я не голосував за цей закон.

Як представник України у Венеціанській комісії, що особисто брав участь в обговоренні й голосуванні більшості процитованих вище висновків Комісії, котрі стосуються реформування судової системи, я як ніхто знаю ставлення європейських експертів до цих питань.

Тому дуже хочу вірити, що закон №769-VII є тимчасовим заходом і незабаром відбудуться схвалені Венеціанською комісією зміни в Конституцію, які остаточно відсторонять Верховну Раду від участі у вирішенні кадрових питань у судах. Я закликаю своїх колег, народних депутатів України, керівництво Верховної Ради, прискорити цей процес.

І маю намір на кожному засіданні інформувати Венеціанську комісію про перебіг виконання її рекомендацій і реалізацію європейських стандартів у конституційному законодавстві нашої країни.

Сергій КИВАЛОВ,
член Європейської комісії
«За демократію через право»
(Венеціанської комісії),
голова Комітету
Верховної Ради України
з питань верховенства права
і правосуддя.

*Друкується в рахунок квоти
Комітету Верховної Ради України
з питань верховенства
права і правосуддя.*

ФОТОФАКТ

Народний депутат України Сергій Аверченко відкрив свою приймальню в місті Городні. Місцеві жителі тут зможуть отримувати безплатні юридичні консультації, звертатися до представників політики зі своїми проблемами, повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фото Олексія ФРАНЦУЗА.

Не гарячкувати й уникнути зловживань

Необдумане застосування люстрації спровокує низку небезпечних наслідків. Таку думку вчора на прес-конференції висловили правозахисники. Вони закликали владу не гарячкувати та зробити все можливе, щоби уникнути зловживань цим механізмом.

Зокрема, експерти Харківської правозахисної групи презентували свою концепцію проекту закону про люстрацію, де зазначили найбільш важливі моменти, які мають бути враховані законодавцем для запобігання використанню люстрації в політичних цілях, застосування підроблених документів та позовів до Європейського суду з прав людини.

«У законі обов'язково має бути вказано період люстрації. Ми пропонуємо зазначити три часові проміжки, де можна стверджувати про масові порушення прав людини: період громадських протестів — з 30 листопада 2013 року по 22 лютого 2014 року, період перебування на посаді Президента Віктора Януковича — з 25 лютого 2010 року по 22 лютого 2014 року та період до помаранчевої революції — тобто до 23 лютого 2005 року. Також документ має містити критерії люстрації, тривалість заборони займати посади, а також можливість оскарження», — зауважив співголова Харківської правозахисної групи Євген Захаров.

За словами експерта Центру політико-правових реформ Олександра Банчука, окрема процедура має бути передбачена і для люстрації суддів. «Якщо говорити про судову владу, то нині про необхідність люстрації у судовій системі переважно твердять ті очільники суддівських органів, які найбільше співпрацювали з поваленим режимом», — зазначив він.

Також правозахисники наголошують на необхідності створення реальних механізмів оскарження рішення про люстрацію в судовому порядку із дотриманням права на справедливий суд. Ще однією необхідною умовою ефективної та «безболісної» люстрації є обов'язкове забезпечення незалежності членам люстраційного комітету.

Олександр ПЕКНИЙ.

Молодь залучають до управління містом

Молодих кам'ячан запросили на навчання до факультету муніципального управління, який створено за участю департаменту гуманітарної політики Кам'янець-Подільської міської ради, Асоціації навчальних закладів та Молодіжної ради міста. Беручи участь у проекті, студенти зможуть ознайомитися зі структурою та роботою органів виконкому, перспективами розвитку міста, а також схемою підготовки грантових проектів. Їх також навчатимуть менеджменту діяльності органів місцевого самоврядування та громадських організацій. Запропонована програма має продемонструвати молоді доступність та прозорість діяльності міського самоврядування. Після теоретичного курсу студенти захищатимуть свої проекти, спрямовані на розвиток міста.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), що представляє економічно розвинені країни, до складу якої входять близько 30 країн усього світу, «відклала заходи, що стосуються приєднання Російської Федерації», на невизначений термін. Про це йдеться в прес-релізі ОЕСР. Водночас країни-члени ОЕСР домовилися, що організація відповість позитивно на запит України про подальше зміцнення співробітництва між ОЕСР та Україною (*ukr.net*)

Руслан КОШУЛИНСЬКИЙ: «Стоятимемо на позиції, щоб у дипломатичний ненасильницький спосіб знайти порозуміння»

Заступник Голови Верховної Ради України Руслан Кошулинський у четвер зустрівся з Помічником Генерального секретаря ООН з прав людини Іваном Шимоновичем (на знімку ліворуч).

Р. Кошулинський поінформував І. Шимоновича про події, які відбуваються в Україні останнім часом, та акцентував на «відсутності якісної гарантії» з боку країн, що підписали Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. «Позиція ООН надзвичайно вагома, від неї залежатиме наступний розвиток світової безпеки», — наголосив він.

Заступник керівника парламенту також підкреслив, що «Україна стоятиме на тій позиції, щоб у дипломатичний, ненасильницький спосіб знайти порозуміння і зобов'язати Російську Федерацію припинити анексію Криму».

Під час розмови сторони дійшли висновку, що

їхні позиції щодо причин виникнення політичного протистояння в Україні повністю збігаються. Зокрема, І. Шимонович зазначив, що, на його думку, ці проблеми існували ще до моменту повстання українського народу. За його словами, вони пов'язані зі сферою безпеки та судочинства: порушення прав людини та свободи слова. «Це брак підзвітності органів внутрішніх справ, політизована система прокуратури, брак незалежності суддівського корпусу, глибоко поширена корупція», — сказав він.

Помічник Генерального секретаря також додав, що все це негативно вплинуло на соціально-економічну сферу суспільства. «Ці глибокі порушення і привели до повстання країни», — сказав І. Шимонович.

Окрім цього, Помічник Генерального секретаря ООН з прав людини відзначив «надмірне вживання сили проти мирно протестуючих». Він висловився за ефективне розслідування «так званої справи снайперів». «Надмірна кількість загиблих вимагає розслідування того, хто це зробив», — сказав він і додав, що «надзвичайно важливо, щоб розслідування цієї

справи було доведено до кінця».

Сторони також обговорили питання дотримання прав людини в Україні, зокрема, у частині статусу мов національних меншин та під час можливої люстрації.

Торкаючись питання щодо статусу мов національних меншин, Р. Кошулинський зазначив, що за ініціативою парламенту було створено Тимча-

сову спеціальну комісію Верховної Ради України з підготовки проекту закону про розвиток і застосування мов в Україні. Комісія, до складу якої увійшли представники усіх парламентських фракцій, за участю експертів та науковців різних наукових шкіл з усіх регіонів України, у тому числі з Автономної Республіки Крим, має, на його переконання, врахувати інтереси національних меншин щодо мов, якими вони говорять.

Заступник керівника парламенту висловив сподівання, що необхідний законопроект українська сторона завершить до кінця поточного місяця. Наступним кроком мають стати висновки Венеціанської комісії.

На думку Помічника Генерального секретаря ООН, надзвичайно важливо зробити цей процес інклюзивним, аби надати «можливість національним меншинам взяти

участь у широкому процесі обговорення питання». «У разі забезпечення інклюзивності цей процес знизить напруження у суспільстві», — наголосив він.

Щодо питання люстрації Р. Кошулинський зазначив, що подібна процедура у таких країнах, як Польща, Чехія надала поштовх розвитку цих країн. На його думку, «непроведення очищення люстрацією може викликати незаконні дії вулиці». Водночас, підкреслив він, «кожна людина має право бути почутою». «Не повинно бути вживання заходів до будь-якої групи людей у незаконний спосіб», — наголосив заступник Голови Верховної Ради.

І. Шимонович побажав українцям подолати виклики, що стоять перед країною, та підкреслив, що ООН всіляко підтримуватиме Україну.

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Волевиявлення» під дулом автомата...

Непрозорість проведення та заангажованість підсумків. Так можна охарактеризувати основні думки, що склалися в кримському суспільстві з приводу проведення 16 березня референдуму про статус Криму. Він нелегітимний і незаконний, але він відбудеться, як стверджують місцеві керманічі. Багато хто бойкотуватиме процес, але треба визнати й незаперечний факт, що в Криму є реальні люди, які на референдум прийдуть.

Загалом на півострові буде розгорнуто понад 1,2 тисячі виборчих дільниць, які охоронятимуть «народні дружинники» та «кримська армія». У комісії вже почали надходити бюлетені, видрукувані в сімферопольському ви-

давництві «Таврида», а також запрошення для участі в референдумі.

Тим часом у Крим без проблем прилітають і непогано тут почуваються депутати Держдуми Росії і навіть экс-президент Криму Юрій Мешков,

якого три роки тому було видворено з території Кримського півострова й оголошено в Україні персоною нон грата.

Екс-чемпіон світу із шахів, а нині депутат Держдуми Анатолій Карпов прибув у Крим не для розгадування шахових головоломок. Своє перебування в Сімферополі 12 березня він обмежив зустрічами зі студентами, юними шахістами та журналістами. Говорив про одне — як добре кримчанам буде в Росії.

Кого ж чекають на референдум до Криму? За наявною інформацією, 15 березня на півострові висаджується «перший» десант депутатів Держдуми РФ. Йдеться про офіційну делегацію. Але, неофіційно, депутати Держдуми давно вже перебувають тут. Було тут помічено і директора Інституту країн СНД Костянтина Затуліна, а також відомого учасника подій жовтня 1993 року у Москві, лідера партії «Трудова Росія» Віктора Анпілова.

Що стосується роботи журналістів, то прес-центр кримського парламенту розіслав просто-таки драконівські умови для акредитації. Журналістам необхідно вказувати, навіть за допомогою чого (марка) він буде фотографувати або робити аудіозапис.

Крім того, є інформація, що журналістам буде заборонено (!) фіксувати хід підрахунку бюлетенів, після закриття дільниць. Це взагалі якесь кримське ноу-хау. Оскільки підрахунок голосів виборців журналістам дозволяли знімати завжди, за всіх урядів і президентів.

Що стосується умов акредитації, то більшість журналістів не зможуть їх виконати. У цьому переконаний і голова української незалежної медіа-профспілки Юрій Луканов.

Підсумки референдуму напевне вирішені. Міністр інформації Криму Полонський, очевидно, не випадково задав на прес-конференції в середу, що попередні підсумки журналісти дізнаються вже ближче до опівночі 16 березня, тоді як дільниці зачиняються о 20.00. Коментарі, як то кажуть, зайві.

Михайло РУДЕНКО.
Сімферополь.

Важко в навчанні. Й надалі легко не буде..

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Водночас Білоцерківська механізована бригада на полігоні під Житомиром відточує бойові навички. Танкісти кажуть: зараз головне — відпрацювати злагодженість дій усіх підрозділів під час наступальних та оборонних операцій.

Артилеристи протитанкових підрозділів Дніпропетровської області займаються спеціальною, технічною і тактичною підготовкою. Зокрема, відпрацьовували злагодження відділень, вихід з району зосередження, проведення маршу на рубіж розгортання, рекогносцировку, захоплення рубежу розгортання, підготовку до ведення бойових дій і виконання вогневих завдань, інформує сайт МО України.

Агресори на наших кордонах вчать діяти нешаблонно

О 5.00 13 березня на офіційному сайті Міноборони РФ з'явився повідомлення про те, що армія Росії почала навчання у

Військові різних спеціальностей виконують практичні заняття з бойової підготовки на полігоні.

прикордонних з Україною областях. Відповідно до плану бойової підготовки військові частини і підрозділу збройних сил Росії напружують інтенсивність польових занять на полігонах у Ростовській, Белго-

родській, Тамбовській та Курській областях.

Основна мета чергових навчань — «всебічна перевірка злагодженості підрозділів з наступним виконанням навчально-бойових завдань на незнайомій міс-

цевості та невипробуваних полігонах», — йдеться в повідомленні МО Росії. Польові заняття триватимуть до кінця березня і проходитимуть у два етапи. «У цей час командири підрозділів відпрацьовують методику ор-

ганізації різних видів бою, керування підрозділами і вогнем під час виконання поставлених бойових завдань, при цьому вчать діяти нешаблонно, обманюючи противника й досягаючи раптовості», — заявляє російське військове відомство.

Які можуть бути «бойові дії на незнайомій місцевості»?

Директор Центру військово-політичних досліджень, керівник групи «Інформаційний Спротив» Дмитро Тимчук в інтерв'ю «Голосу України» сказав:

— Ще днями Росія стверджувала: жодних її військ на кордонах з Україною немає. Хоча ми фіксували зворотне фактично з 2 березня. І наше Міноборони разом із МЗС підтвердили інформацію про велике скупчення російських військ біля південно-східних кордонів.

12 березня пролунала збентежувальна заява російської сторони про те, що ніяких військ немає і, мовляв, ми дозволяємо вам

розвідувальний політ над кордоном...

Не віряться в практичну можливість проведення такої повітряної інспекції, принаймні до 16 березня. Існує більша ймовірність сухопутного вторгнення в ніч на 17-те. Таке припущення підтверджується сьогоднішньою (13 березня. — Авт.) заявою Міноборони РФ про новий етап навчань на кордоні з Україною.

Йдеться про перекидання військ автомобільним і залізничним транспортом. При цьому одне із завдань навчань — «бойові дії на незнайомій місцевості». Постає запитання: яка може бути у росіян незнайома місцевість на своїй території? Це, очевидно, заява про намір вторгнення...

Що стосується наших навчань, то споконвіку вони проводилися біля місць постійної дислокації військових підрозділів. Дотепер ніхто нікуди нічого не перекидав. Навчання варто було б проводити, як мінімум, 4 березня, для того, щоб показати: Україна здатна себе захистити і наша армія має певний рівень боєздатності. Подібна демонстрація — нормальна практика.

Ольга ВАУЛІНА.
Фото Віктора ШУБЦЯ.

ЗВЕРНЕННЯ Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй

Незважаючи на стриманість та поміркованість дій органів державної влади України та її Збройних Сил, усі намагання мирного розв'язання конфлікту, ситуація на території Автономної Республіки Крим різко погіршується внаслідок активізації дій з боку Збройних Сил та Чорноморського флоту Російської Федерації. Фактично йдеться про неспровокований акт агресії проти України з боку Російської Федерації та її спроби анексувати частину території суверенної держави.

Україна як держава-фундатор Організації Об'єднаних Націй, спираючись на положення пункту 1 статті 1, пунктів 3, 4 статті 2 Статуту ООН, закликає Організацію Об'єднаних Націй відповідно до пункту 2 статті 11 негайно розглянути ситуацію, що склалася в Автономній Республіці Крим, у зв'язку з порушеннями Російською Федерацією відносно України основоположних принципів міжнародного права, що закріплені Статутом ООН.

Верховна Рада України заявляє, що згідно з визнанням Статутом ООН (стаття 51) правом на самооборону Україна залишає за собою право звернутися до держав та регіональних систем колективної безпеки за допомогою щодо відновлення її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості.

**Голова Верховної Ради України
О. ТУРЧИНОВ.**

м. Київ,
13 березня 2014 року.
№ 873-VII.

Офіційно

Закон України Про внесення змін до Закону України «Про застосування амністії в Україні» щодо повної реабілітації політичних в'язнів

З метою недопущення політичних репресій і випадків застосування кримінальної юстиції для боротьби з політичними опонентами Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про застосування амністії в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 51, ст. 580; 2013 р., № 21, ст. 208) такі зміни:

1. У статті 1:
у частині першій слова «певної категорії» виключити;
доповнити частиною четвертою такого змісту:

«Верховна Рада України вправі прийняти закон про амністію як щодо певної категорії осіб, так і щодо конкретно визначеної особи (індивідуальна амністія)».

2. Частину другу статті 2 доповнити словами «крім випадків індивідуальної амністії».

3. У частині першій статті 4:
пункт «а» доповнити словами «крім випадків індивідуальної амністії»;

пункт «в» доповнити словами «крім випадків індивідуальної амністії»;

пункт «г» доповнити словами «крім випадків індивідуальної амністії»;

пункт «є» доповнити словами «крім випадків індивідуальної амністії».

4. Статтю 7 доповнити словами «крім випадків індивідуальної амністії».

5. Статтю 8 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Строки звільнення осіб за законом про індивідуальну амністію встановлюються у такому законі».

II. Прикінцеві положення

1. Застосувати повну індивідуальну амністію до:

Запорожця Віталія Миколайовича, 21.06.1977 року народження,

Шпари Володимира Миколайовича, 05.10.1983 року народження,

Бевза Сергія Васильовича, 10.02.1983 року народження, Мосійчука Ігоря Володимировича, 05.05.1972 року народження,

Білецького Андрія Євгеновича, 05.08.1979 року народження,

Михайленка Ігоря Володимировича, 19.02.1988 року народження,

Княжеського Віталія Васильовича, 31.01.1980 року народження,

Применка Віталія Леонідовича, 15.02.1966 року народження, Павличенка Дмитра Олександровича, 17.12.1963 року народження,

Павличенка Сергія Дмитровича, 07.10.1992 року народження, Бойка Антона Анатолійовича, 14.11.1988 року народження,

Шамова Антона Володимировича, 13.07.1987 року народження,

Світонька Дмитра Костянтиновича, 03.12.1989 року народження,

Радолова Олександра Сергієвича, 14.01.1980 року народження,

Поповича Владислава Миколайовича, 30.11.1980 року народження,

Уразгельдієва Рустама Агаджумовича, 04.11.1985 року народження,

Ярмоленка Сергія Васильовича, 30.01.1979 року народження,

Бондаренка Андрія Євгеновича, 13.05.1972 року народження,

Поповича Анатолія Миколайовича, 12.03.1987 року народження,

Ганненка Ігоря Анатолійовича, 17.06.1993 року народження,

Данилова Дмитра Олександровича, 10.06.1993 року народження,

Писарцова Михайла Ігоровича, 19.09.1990 року народження,

Никоненка Володимира Вікторовича, 24.03.1988 року народження,

Смалія Віктора Миколайовича, 25.08.1976 року народження,

Однороженка Олега Анатолійовича, 26.12.1974 року народження,

Кравчуна Євгена Вікторовича, 28.07.1981 року народження,

Наливайка Андрія Віталійовича, 26.11.1991 року народження,

Тонгалюка Дмитра Володимировича, 04.03.1993 року народження,

Бабенцова Кирила Олександровича, 18.12.1991 року народження,

Тицького Богдана Вікторовича, 1989 року народження,

Лазаренка Олександра Володимировича, 1991 року народження,

Кублія Михайла Васильовича, 06.11.1991 року народження,

Аксанюка Сергія Миколайовича, 17.06.1990 року народження,

Резниченка Дмитра Володимировича, 04.12.1982 року народження,

Соболевського Анатолія Ігоровича, 14.10.1981 року народження,

Дьоміна Сергія Сергійовича, 1977 року народження,

Харитоновна Антона Вікторовича, 1985 року народження,

Федорченка Євгена Валерійовича, 1986 року народження,

Головіна Максима Валентиновича, 01.12.1983 року народження,

Александрова Сергія Сергійовича, 09.06.1983 року народження,

Македонського Олександра Юрійовича, 12.06.1987 року народження,

Підлісного Тимофія Валерійовича, 16.05.1988 року народження,

2. Звільнити осіб, визначених пунктом 1 розділу II цього Закону, негайно з моменту набрання чинності цим Законом.

3. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

**Виконуючий обов'язки
Президента України,
Голова Верховної Ради України
О. ТУРЧИНОВ.**

м. Київ,
27 лютого 2014 року.
№ 792-VII.

Вибори Президента відбудуться 25 травня

Жодних підстав для перенесення виборів Президента України на грудень немає. Вибори повинні відбутися 25 травня. Про це учора у коментарю журналістам в парламенті заявив Голова Верховної Ради України, виконувач обов'язків Президента України Олександр Турчинов.

За його словами, Україні потрібен Президент, який має всю повноту повноважень. «І чим швидше це відбудеться, тим краще», — додав керівник парламенту, наголосивши, що кожен громадянин України, незалежно від того, де він мешкає чи якою мовою розмовляє, матиме змогу підтримати того кандидата, який йому подобається, та який, на його думку, буде гідно виконувати обов'язки глави держави.

«Переконаний, що у нас вибори Президента відбудуться зразково і ми покажемо всьому світу, що можна без будь-яких обмежень, без будь-якого політичного тиску і фальсифікацій провести вибори в Україні», — наголосив О. Турчинов.

Прес-секретар Голови Верховної Ради України.

Заплановано зустрітися з кожним потерпілим журналістом

У Донецьку представили нового прокурора області — Миколу Франтовського. У наглядових органах він працює понад 27 років. Обіймав керівні посади в органах прокуратури Донеччини, був заступником прокурора нашої та Дніпропетровської областей, прокурором Волинської та Житомирської.

Під час першої зустрічі з журналістами він назвав головні проблеми регіону: високий рівень злочинності, виробничий травматизм, екологія. «Як і в кожній області, але тут більше населення і більше проблем», — зазначив керівник.

Він пообіцяв домогтися дотримання законодавства та, як наслідок, стабілізації соціально-політичної ситуації. «Нічого не робитиметься з політичних мотивів», — запевнив М. Франтовський.

Щодо захоплення проросійськими активістами адміністративних будівель, наруги над державним прапо-

ром та інших правопорушень, прокурор зазначив, що всі винні притягатимуться до відповідальності: «Закон діє, незалежно від того, хто буде, яка посадова особа».

Також новий очільник прокуратури виявив рішучість розібратися у справах за випадками правопорушень стосовно журналістів. Таких кримінальних проваджень налічується 17.

Ліна КУЩ.
Донецька область.

Степовий Кіровоград солідарний з морями

На флагштоках перед Кіровоградською міською радою з'явився третій (крім прапорів України та міста) прапор — ВМС України. Кіровоградці підняли його на знак солідарності з морями, які несуть службу в Криму.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.
Фото автора.

Олексій ВАДАТУРСЬКИЙ:
«Вони прийшли зі зброєю і кажуть, що хочуть нас захищати. Від кого?!»

— Усе просто, — говорить засновник найбільшого сільсько-господарського підприємства «Нібулон», Герой України Олексій Вадатурський. — Поява російських військ у Криму — це класична й давно перевірена рейдерська схема: наприкінці робочого тижня або вихідного дня на території з'являються озброєні люди, блокують охорону або видаляють її з території, заводять свого директора й оголошують його керівником.

Чи не правда, дуже точне спостереження того, що відбувається на Кримському півострові? «При цьому свої незаконні дії «підтверджують» за допомогою якого-небудь сумнівного документа або такого само судового рішення, — нагадує Олексій Вадатурський. — Супроводжують цей спектакль потужною піар-акцією: ми, мовляв, хо-роші, все буде добре, а з нами ще краще.

Те саме відбувається в Криму: посадили в крісло проросійського мера Севастополя, під дулами автоматів «обрали» головою уряду автономії україн-фоба Аксьонова, до речі, на підтримку якого на останніх виборах до кримського парламенту проголосувало лише 4 відсотки населення півострова, заблокували українських військових, наводнили півострів величезною кількістю своїх озброєних людей, тепер готують свідомо липовий референдум — і все це супроводжується розгнущеною, за весь пострадянський час ворожою пропагандою», — резюмує Олексій Вадатурський.

Порада бізнесмена — ставитися до такої пропаганди «треба, як до зброї, як до інформаційної агресії, цілеспрямованого залучування та дезінформації. Бізнесмен називає Володимира Путіна дурисвітом за його публічні заперечення прискутності російських загарбників на території України. «Ми бачимо, як бреше глава РФ, привселюдно заперечуючи перебування російських військ на території Криму, а отже — на території суверенної України. Ми бачимо, як він бреше громадянам Росії, як він бреше усьому світу, а отже — й українцям.

І ще один висновок бізнесмена: «Той, хто закликає до розколу країни, — ворог. За всіма законами — державними і людськими. Ми всі не повинні піддаватися на їхні провокації, не повинні ходити на мітинги й переказувати дурниці. Бажати зла своїй країні, прагнути розколу і приєднання до іншої держави може тільки той, хто нічого не зробив, нічого не створив на своїй землі...

Я не знаю, чим керуються ті, хто чомусь позначив себе гвардійськими стрічками і відкрито виступає за розвал України, там в основі — дурість, недалекоглядність або меркантильний, грошовий інтерес. Як ви знаєте, у компанії «Нібулон» є філії у 12 областях, і я знаю, що відбувається на кордоні з Росією. Знаю, як на території Росії, у прикордонних населених пунктах провокатори вербують людей для «політичного туризму» — у нашу країну, на мітинги, щоб кричати, битися й вивішувати чужі прапори».

Узято з «Ліга. Бизнес».

Товариство «Знання» України висловлює глибоке співчуття президенту Товариства, президенту НАПН України, академіку НАНУ — **Василію Кременю** у зв'язку з непоправною втратою, відходом у вічність найдорожчої йому людини, його матері — милосердної, світлої, незабутньої **Барбари Іванівни, з давнього українського роду. Вічна пам'ять і причастя їй усіх небесних благ.**

Ціна питання зашкалює для росіян, але не для українців

Самопроголошена влада Криму заявляє про намір націоналізувати українські держпідприємства — за поняттями

ТОЧКА ЗОРУ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

А що як мінімум? Не треба бути стратегом, щоб зрозуміти, що безпрецедентна ескалация військових дій на кримському півострові має на меті destabilізувати політичну ситуацію в автономії. Першу скрипку має зіграти призначений на 16 березня референдум, на якому «більшість» кримчан проголосують за приєднання Криму до Російської Федерації. А з тим...

Утім, про це скажу пізніше. Хто і скільки заробить на відлученні Криму від материкової частини України.

Очевидно, що російський «Газпром», оскільки destabilізація в регіоні — найкращий сигнал для міжнародних інвесторів не включатися у перспективні проекти на чорноморському шельфі. Але на мільярдні прибутки

російський монополіст може розраховувати тільки після вагомих капіталовкладень (одна платформа для видобутку газу на шельфі коштує 100 і більше мільйонів доларів США). Це при тому, що російська економіка нині рипить на гальмах, а затягування з розв'язанням кримського синдрому вже руйнує і без того невисоку капіталізацію російських банків. Ціна питання явно зашкалює для росіян і з огляду на колосальне скорочення капіталізації російських підприємств на фондових біржах.

З огляду на вищесказане, кримські владні самозванці асоціюються з дітлахами, які тупотять ніжками, запевняючи, що вони дорослі й усе їм можна...

Допускаю, що пере оформлення власності

після референдуму спробують здійснити, як і усе інше — за поняттями, під дулами автоматів та гармат, але з нікчемним результатом. **Суверенні права держави — не водійські права, які можна помінати. Націоналізувати майно, яке належить іншій державі, може прийти на думку тільки невігласу чи рейдеру. Тим паче що жодної передумови для того не дає ані українське, ані міжнародне законодавство.**

А що, власне, дає кримчанам приєднання до Росії? Тільки проблеми. Якщо уявити лишень, що Крим, не дай Боже, відріжуть від внутрішнього ринку України, то постає резонне запитання: за рахунок яких ресурсів він житиме?

Спершу про гроші. Перехід у рубльову зону — неможливий з тих само причин, що й націоналізація підприємств іншої (якщо брати до уваги результат аферного рефе-

рендуму) держави, якою стане для автономії Україна. Але ще й тому, що на це не піде Росія, розуміючи, що роботу її банків на півострові обтяжуватиме становище невизнаного світом суб'єкта Федерації. За таких умов дбати про курсоутворення, безготівковий обіг, карткове обслуговування клієнтів ніхто не візьметься. У ліпшому разі самопроголошеній кримській владі пообіцяють кредитну підтримку, але без жодних гарантій на її своєчасне і повне одержання. Так само логічно Крим може втратити підтримку з бюджету України. Субвенції з українського бюджету торік становили 31,065 мільярда гривень і 20 мільярдів гривень — Севастополю.

Далі. Цілком очікувана відмова потужних іноземних інвесторів через нестабільність у регіоні консервує розвиток зон пріоритетного розвитку

(«Велика Ялта», «Алушта», «Судак», «Сиваш»), а за цим стоїть деградація транспортної та соціальної інфраструктури регіону.

Про імпорт електроенергії з материкової частини України через Перекопський перешийок (мережі напругою 220/330 кВ), мабуть, варто говорити з особливим пієтетом, бо без нього півострів просто поглине темрява.

Так само і про прісну воду, точніше, про Північно-Кримський канал, біля якого китайські інвестори стояли, наче заворожені, уявляючи, які прибутки принесло б налагодження крапельного зрошування кримських виноградників. Електроенергію і воду постачає в Крим Україна, газ — Росія. Тож, якщо підходити до афери з референдумом прагматично, то, може статися, що приєднання півострова до РФ

залишить його без води і електроенергії, але з дорогим газом. Нагадаю, в Росії газ продають за більш високими цінами, ніж в Україні. Чи враховував усі ці обставини той, хто вирішив зіграти «у підкидного» 16 березня?

Зважаючи на агресивні заяви самопроголошеної кримської влади щодо націоналізації українських підприємств, не варто відкидати ще одну версію російської експансії в Криму, яку висловлює чимало представників від бізнесу. Її зумовлюють меркантильні інтереси першої особи Росії та його оточення. А в основі її — рейдерське захоплення об'єктів української власності (передусім чорноморського шельфу і морських портів та їх інфраструктури) для банального збагачення.

Сергій МИКОЛАЄВ.

Що стоїть за кримською заворушкою

ГАРЯЧА ТЕМА

Завтра чи післязавтра, а може, через місяць, війська повернуться в казарми. Важко щось конкретно прогнозувати, бо «умом Россию не понять».

З бронетехніки змиють кримський порох. Боєприпаси повернуть на склади. За стіл перемовин сядуть дипломати. Але нам не даватиме спокою одне: як ми могли дійти до того, що два братні народи опинилися на порозі третьої світової війни. Звідки стільки ненависті, звідки коріння цієї несподіваної агресії нашого сусіда?

Прогноз професора Янова

Ще два десятки років тому під час президентських виборів у Росії часто виникало запитання: а що буде після епохи Бориса Єльцина? У найсумніших фарбах майбутнє бачив доктор філософських наук, професор Нью-Йоркського університету Олександр Янов.

Науковець прогнозував, що у боротьбі між демократією і силами реваншу до керма у Росії прийде режим, який можна порівняти з часами сталінщини чи Веймарської Німеччини. У країні владу здобуде новий авторитарний лідер. Він пообіцяє створити сильну державу, повернути велич зруйнованої імперії і нормальне життя мільйонам знедолених. Професор Янов застерігав, що реваншисти можуть прийти в Кремль мирним шляхом, під час виборів. Світ здригнеться пізніше, коли вони почнуть запроваджувати свій порядок.

Злюмпенізовані маси дедалі більше схилиються до думки, що до погіршення життєвого рівня призвів розпад СРСР. Їм підіграють сили, які будь-що хочуть повернути колишню імперію.

Так описував найтрагічніший сценарій розвитку подій у післяєльцинській Росії Олександр Янов. Свою книгу він назвав «Після Єльцина. Веймарська Росія?».

Автор належить до тих серйозних вчених, чий прогноз збувається. Книга вийшла ще 1995 року. Ось що говорив тоді Олександр Янов: «Мундир нового фюрера вже готовий. Залишилося взути чоботи і промарширувати до Індійського океану. Іншими словами, західні політики даремно недооцінюють Росію. З нею жарти погані. І нинішня російська криза — зовсім не національна проблема, а всесвітня. По-іншому вона не розв'язується».

Сумно, страшно і навіть не хочеться вірити, що Росія може вибрати шлях Веймарської республіки.

«Братній пояс стабільності»

Те, що відбувається сьогодні з Росією, теж має своє давнє коріння. Ще за десятиліття до нинішніх подій Служба зовнішньої розвідки Російської Федерації прийняла директиву про створення навколо своєї країни «поясу стабільності» з доброзичливості та підконтрольних держав. І нікого не зди-

увало, чому казково багата на природні ресурси Росія, яка володіє сировинними запасами на 140 трильйонів доларів США, почала шукати друзів за допомогою закритого відомства шляхом шпигунства й агентів впливу. Це відкрита інформація. Інтерв'ю на цю тему дав тоді заступник директора спец-

нія? Чому мріють про суверенітет башкири та татари?

Якщо заглянути в історію Російської імперії, то з 1228-го по 1462 рік, у час становлення «великоросійського народу», відбулося 160 зовнішніх воєн. У XVII столітті Росія воювала 48 років, а у XVIII — 56 років. У XX столітті після

Україна, яка не хоче залишатися в окопах Москви, дрейфує в бік ЄС? І тому «пояс стабільності та доброзичливості» переріс в окупацію поки що Криму.

Що нас чекає в Росії? Як пише режисер Андрій Кончаловський, за останні 20 років там вимерло 7 млн. населення. Щорік країна втра-

матне м'ясо». Як же при катастрофічному зменшенні жителів утримати величезні простори Росії? Українцям уже пропонують переселятися на Далекий Схід (де наступає і освоює простори Сибіру китайське населення).

Що їх чекає в Росії? Допотопна медицина, авторитарний режим, застарілі технології і неконкурентна економіка. 80 відсотків валютних надходжень — сировинні запаси. А тепер ще міжнародна ізоляція?

Приречені бути сусідами

У Росії роками насаджувалась думка, що без України неможлива нова імперія. Переляк, що Київ вийде з-під впливу Москви, і спричинив нинішню окупацію. На найближчі десятиліття ми приречені на тривале перетягування каната. Іншого порятунку, як відновити колишню імперію, будь-що втримати Україну під своїм впливом — «інтегрувати» (окупувати), нинішня політична еліта Росії не бачить.

Ми історично змушені допомогти росіянам. Допомогти позбутися пережитків минулого і збудувати демократичну державу. Найбільшою допомогою буде те, що ми не підтримуватимемо великодержавної імперської політики нашого східного сусіда. Через роки росіяни подякують Україні, бо вона, обравши свій шлях у лоно цивілізованої країни європейських народів, тим самим прискорила процеси демократизації російського суспільства.

Богдан КУШНІР.

ФОТОФАКТ

Над приміщенням Черкаської міської ради поруч із державним прапором урочисто піднято стяг Військово-Морських Сил України. У мітингу з нагоди цієї події взяли участь викладачі та вихованці Клубу юних моряків Черкас, ініціатори акції підтримки особового складу заблокованих у Криму українських кораблів.

Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

служби генерал-лейтенант Григорій Рапота. Його запитали: звідки кошти?

«Якщо треба, останню сорочку знімемо, але гроші знайдемо» — поділився планами генерал.

Ми не замислювалися, чому від багатой Росії віддалилися поляки, чехи, словаки, румуни, естонці, литовці, латиші. Чому з обіймів Москви хотіла вирватися Чече-

війни з чеченським народом у військових академіях Росії почали викладати новий предмет — як воювати у міських кварталах.

Володимир Путін, який першим після Другої світової війни увів в Україну окупаційні війська, не може навести лад на своїх просторах, а мріє про відродження старої імперії. Невже тільки одна проблема —

чає одну область або таке місто, як Краснодар. За тривалістю життя чоловіків росіяни на 160-му місці, після Бангладеш. Країна на першому місці у світі за кількістю кинутих при живих батьках дітей. За оцінками ООН, до 2025 року кількість населення зменшиться зі 143 млн. до 121—136 млн.

Конаючій імперії терміново потрібне «гар-

Під загрозою не лише наша країна...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На зустрічі з Арсенієм Яценюком Президент Барак Обама (на знімку) вкотре озвучив позицію США у питанні Криму: він сподівається, що ініціатори референдуму на півострові змінять своє рішення в результаті «дипломатичних зусиль» Сполучених Штатів. «Ми вважаємо референдум нелегітимним. Він суперечить нормам міжнародного права, Конституції України. Сподіваюся, що завдяки нашим дипломатичним зусиллям упорядовж кількох найближчих днів відбудеться переосмислення цих процесів», — наголосив Б. Обама. Вочевидь, останню спробу дипломатично врегулювати це питання буде здійснено сьогодні — під час зустрічі у Лондоні Держсекретаря США Джона Керрі та міністра закордонних справ РФ Сергія Лаврова.

Найгірше, що може статися у XXI сторіччі, — повернутися в минуле

Барак Обама переконалий: «силовий» підхід до розв'язання ситуації не вигідний нікому, у тому числі й РФ. «Росія мусить думати про те, як можна працювати з Україною для подальшого зміцнення своїх економічних зв'язків, торгівлі та обміну з Європою. Це зробить Росію сильнішою, а не слабшою. Але, вочевидь, Путін має на це інший погляд», — зазначив глава Білого дому, наголосивши на «дуже жорсткій» позиції Вашингтона щодо збереження територіальної цілісності й суверенітету України. Арсеній Яценюк погодився, що конфлікт необхідно розв'язувати «дипломатично», хоча і визнає: з кожним днем шансів на врегулювання за столом переговорів меншає. «Те, що відбувається, було абсолютно непередбачуваним і неприйнятним для світу. Без якихось причин країна — наш партнер у минулому, і я впевнений, що вона ще буде партнером у майбутньому, розпочала вторгнення в Україну, незалежну і суверенну державу», — за-

явив Арсеній Яценюк на засіданні Атлантичної ради. За його словами, перший сценарій президента РФ Володимира Путіна — «заволодіти Кримом у тій чи іншій формі»: «Але він може піти далі, — попередив український прем'єр. — І в Росії є інший сценарій, як захопити всю Україну, в тому числі українську столицю. Все залежить від його персональних (президента Путіна) цілей». «Кілька років тому Путін сказав, що найбільша катастрофа минулого сторіччя — це розпад Радянського Союзу. Я сказав би, що найбільшою катастрофою цього сторіччя було б відновлення Радянського Союзу», — підкреслив Арсеній Яценюк.

Головне — економічне співробітництво

Утім не лише і не так політичними гаслами відзначився візит А. Яценюка до США. Адже позиція Штатів у кримському конфлікті добре відома і є незмінною. Найважливішими стали питання економічного співробітництва. Так, за словами Барака Обами, Україна вже отримала пакет фінансової допомоги від західних партнерів: «Він на столі. Ми ще маємо укласти угоду з МВФ, але ми вже отримали мільярд доларів як гарантії для стабілізації української економіки». До речі, під час зустрічі з Арсенієм Яценюком директор-розпорядник МВФ Крістін Лагард заявила: Фонд

продовжуватиме консультації про те, як «найкращим чином надати допомогу народу України». За її словами, у ході зустрічі відбулася «продуктивна дискусія щодо заходів, необхідних для того, щоб поставити Україну на шлях раціонального економічного управління і стало-го зростання, одночасно захищаючи вразливі верстви населення». Ця читата, до слова, — відповідь не дуже відповідальним журналістам, які, інформуючи про роботу місії МВФ у Києві, стверджують, що вимоги Фонду (ще не сформульовані, бо місія завершиться сьогодні) будуть виключно «драконівськими». Нагадаємо: можли-вий розмір фінансової допомоги, яку Україна розраховує отримати, становить близько 15 мільярдів доларів протягом 2,5 року. До того ж, за вдалого перебігу переговорного процесу,

перший транш коштів Україна могла б отримати вже на початку квітня. Зі свого боку, Держдепартамент США оприлюднив конкретні ініціативи та заходи допомоги Україні, які обговорювалися під час зустрічі Держсекретаря США Джона Керрі з Прем'єр-міністром України Арсенієм Яценюком. Відповідний документ розміщено на офіційному сайті зовнішньополітичного відомства Сполучених Штатів. Зокрема, Вашингтон пропонує поновити діяльність Комісії стратегічного партнерства на урядовому рівні, аби поглибити партнерські відносини між США й Україною в галузі ядерної безпеки та нерозповсюдження ядерної зброї, політичного діалогу, верховенства права, енергетичної безпеки, а також співробітництва у галузях безпеки, науки й технологій. Крім того,

заплановано американсько-український бізнес-саміт, на який з'їдуться представники урядів, американських компаній-інвесторів в Україні, а також провідні економічні та юридичні експерти на українському ринку. Вони обговорюватимуть шляхи збільшення економічного зростання в країні та зміцнення двосторонніх комерційних відносин. Також Мінторгівлі разом з Торговельним представництвом США створять Інноваційну раду, яка зосередиться на розробці системи, необхідної для зростання підприємництва, розвитку правової культури та інфраструктури для інновацій в Україні. Спеціальний посланник з міжнародних енергетичних справ Карлос Паскуаль (до речі, колишній посол США в Україні) відвідає Київ цього місяця для зустрічі у рамках Робочої групи з енергетичної безпеки, яка працюватиме над стимулюванням енергетичної безпеки України, в тому числі енергоефективності та розвитку альтернативних джерел енергії. У Держдепі також нагадали, що групи представників Міністерства юстиції та ФБР уже працюють в Україні для віднаходження коштів, нагробованих колишніми чиновниками. «Державний департамент також пропонує додаткову допомогу й технічну експертизу для двосторонніх і багатосторонніх зусиль з метою повернення цих активів до країни», — зазначається в документі Держдепартаменту.

За повідомленнями українських та зарубіжних інформагентств. Фото з сайту «Урядовий портал».

ТИМ ЧАСОМ

Комітет НАТО з планування на випадок надзвичайних ситуацій провів екстрене засідання з Україною і заявив про готовність оперативно реагувати на звернення Києва про надання допомоги. Про це сказано в повідомленні місії України при НАТО. Під час засідання комітет обговорив питання розвитку ситуації в регіонах України, де триває нарощування незаконної військової присутності Росії, а також можливий вплив цих подій на безпеку цивільного населення по всій території України. У цьому контексті було обговорено шляхи надання Україні допомоги в умовах надзвичайної ситуації цивільного характеру в разі виникнення такої необхідності. Крім того, розглянуті питання безпеки критичної інфраструктури на випадок відсутності кроків з боку Росії з деескалації напруженості. «Комітет НАТО з планування на випадок надзвичайних подій одноголосно підтвердив готовність оперативно реагувати на звернення України щодо надання практичної та матеріально-технічної допомоги», — підкреслюється в повідомленні.

Європарламент погрожує вжити заходів за анексію Криму

«Росія зобов'язана негайно вивести всі свої збройні сили з території України», — про це йдеться в резолюції, прийнятій учора Європарламентом. Депутати вкотре назвали введення військ на територію Криму незаконним, засудили запланований референдум на півострові та рішення його «самопроголошеної влади» про незалежність. Крім того, у резолюції схвалюється рішення Ради ЄС призупинити лібералізацію візового режиму та перемовини про партнерство з Росією. Європарламент ухвалив: «у випадку анексії Криму Росією, ЄС повинен швидко нак-

ласти ембарго на постачання зброї й технологій подвійного призначення, увести обмеження на візи, заморозити активи і вжити заходів проти російських компаній, зокрема, в енергетичному секторі, у повній відповідності із законодавством ЄС», — йдеться в резолюції. Європарламент також констатував: співробітництво з Держдумою РФ і Радою Федерації «не може тривати так, як це було раніше». До слова, депутати Європарламенту також схвалили рішення Єврокомісії про надання нашої країні фінансової допомоги й «пакета підтримки» у сумі 11 млрд євро.

АКТУАЛЬНО

Санкцій не уникнути. Механізми застосування вже створюють

Коротким і змістовним був візит німецького канцлера Ангели Меркель до столиці Польщі — півгодинна розмова віч-на-віч та робочий ланч. Такою лаконічною була і прес-конференція, яку глава німецького уряду дала разом із господарем зустрічі — Прем'єром Польщі Дональдом Туском. Цього разу питання двосторонніх відносин відійшли на другий план. У центрі уваги були два питання — допомога Україні та протидія агресії Кремля. Зокрема, через призму координації дій на форумах ЄС, що відбуватимуться наступного тижня — Рада міністрів закордонних справ (понеділок 17 березня) та Саміт ЄС (20—21 березня). Обидва лідери підкреслили, що у питанні України та Криму Німеччина і Польща мають спільну позицію, зокрема, в тому, що політична частина Угоди про асоціацію між Україною та ЄС може бути підписана 21 березня, а щодо Російської Федерації, в разі якщо та не відмовиться від політики анексії Криму, Євросоюз введе так званий другий етап санкцій у формі заморожування активів та заборони в'їзду на територію Спільноти для групи осіб, відповідальних за ескалацію конфлікту, а також у рамках Саміту «G7» та у галузі енергетичної політики. Нині в ЄС триває підготовка технічних аспектів запровадження санкцій, а рішення про їх застосування буде ухвалено Радою ЄС у закордонних справах 17 березня, якщо Росія «не піде на поступки у питанні створення контактної групи» — повідомила Ангела Меркель. При цьому канцлер наголосила: «Ми живемо у XXI столітті і не розв'язуємо наших конфліктів військовим шляхом, але також не уникаємо цих конфліктів — якщо постійно і послідовно пропонуємо готовність до діалогу, але це не дає результатів, то розглядаємо можливість запровадження санкцій». Німецький канцлер озвучила також конкретні кроки допомоги нашій країні. Серед них, зокрема, нагадала про скасування мита на українські товари, а також про «адміністративну допомогу». Йдеться про те, що, в разі бажання Києва, «могли б делегувати спеціалістів-консультантів» до Мінфіну, «котрі могли б допомогти Україні стати на ноги у фінансовій сфері, в переговорах з МВФ», забезпечити відповідний процес навчання для українських службовців, що працюють на україно-євросоюзівському кордоні», — почала перераховувати Ангела Меркель, але зупинила перелік позицій і резюмувала: «Запитаємо в Україні, в якій допомозі вона зацікавлена, і тоді цю допомогу реалізуємо». Серед питань «неукраїнського блоку» були: узгодження підходів у рамках двосторонньої та багатосторонньої (в рамках ЄС) політики в кліматичній та енергетичній галузях, але, знову-таки, — через призму російської політики щодо України. Нагадаємо: керівництво Польщі заявило про особливу небезпеку для суверенності Європи, яку може нести залежність Німеччини від російського газу. Д. Туск обіцяв, що у цьому питанні «досить однозначно формулюватиме» оцінки офіційної Варшави щодо «політичних загроз, які впливають із факту залежності від російського газу та від російських грошей». У ході переговорів піднімалось питання про те, «яким чином Німеччина спроможна корегувати заходи у галузі своєї економіки так, щоб залежність від російського газу не паралізувала Європу тоді, коли потрібні швидкі дії та однозначна позиція». Офіційний Берлін заповнив: «Німецька економіка не постраждає, якщо Росія обмежить постачання». В питаннях диверсифікації поставок газу як альтернатива називається, приміром, імпорту Євросоюзом блакитного палива зі США завдяки вже існуючим великим газопортам у Нідерландах, Італії та Франції, а також у США та Канаді. Більше занепокоєння, на думку німецького керівництва, має викликати майже стовідсоткова енергетична залежність від Росії Прибалтійських країн.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

ФОТОФАКТ

Смерть 15-річного Беркіна Ельвана (пов'язана з пораненням під час минулорічної демонстрації, після якої хлопець впав у кому) спровокувала антиурядові мітинги в 22 турецьких містах, у тому числі й у столиці — Анкарі (на знімку).

Фото Xinhua/Укрінформ.

Працівники черкаської міліції та Народна самооборона затримали в обласному центрі групу учасників так званого з'їзду територіальних громад. У них вилучено українофобські матеріали, листівки тощо, *повідомляє наш власкор Лідія Титаренко*

На Житомирщині бійці ДСНС та працівники лісгоспу відвернули загрозу від села Рубежівка Народицького району. Тут на полях, які давно не обробляються, горіли сухі бур'яни і вогонь міг перекинутися на житлові будинки, *інформує наш кореспондент Олексій Кавун*

Дефіцит бюджету ліквідує перемога над корупцією

Федерація роботодавців України вирішила оцінити масштаби корупції в нашій державі. За підрахунками її фахівців, лише за останні чотири роки обсяг корупції на теренах нашої країни становив щонайменше 500 мільярдів гривень. «500 млрд. — це той обсяг, який на сьогодні ми вже побачили та нарахували», — сказав учора під час прес-конференції Дмитро Олійник, заступник голови ФРУ. За його словами, найкорумпованішими виявилися сфера податкової та митної політики, судовою системою, системою правоохоронних та контролюючих органів і, звичайно ж, — сфера державних закупівель. «Це не вичерпний перелік. Ми продовжимо аналіз корупційних схем та механізмів і оприлюднюватимемо їх надалі», — пообіцяв Д. Олійник і запропонував свої п'ять кроків для ліквідації корупції.

Щоб пересічним громадянам було легше уявити, що таке 500 мільярдів гривень, виведених з державного бюджету, Дмитро Олійник «конвертував» цю суму в більш прикладну площину.

— Це видатки двох річних бюджетів Пенсійного фонду. Приміром, 25 років дефіцит Пенсійного фонду міг би покриватися за рахунок цих сум. Або це — 12 річних бюджетів Міноборони чи 18 бюджетів МОЗ. Цифри вражають! Але з другого боку, є сподівання, що, поборовши корупцію, ми швидко зможемо знайти відповідь на запитання: «Яким чином фінансувати оборону держави, освіту тощо».

Понад те, експерт переконаний, що перемога над корупцією допоможе ліквідувати дефіцит державного бюджету і як результат — майже повністю відмовитися від зовнішніх запозичень. От тільки впевненості у тому, що нинішня влада зможе, чи точніше — захоче, дати бій хабарникам і відкатам — не надто багато. Бізнес перейнявся цією темою, бо як ніхто інший знає ціну таких зловживань. Останнім часом, за різними підрахунками, підприємці на хабарі витрачали до 50% своїх доходів.

— У нас бізнес — це посада прокурора, судді, податкового інспектора. А підприємці — це ті,

кого можна будь-коли і скільки завгодно рекетувати, — каже Олег Боярин, голова Федерації роботодавців автомобільної галузі. — Система держуправління повністю згнила. Нам обіцяють, що її змінять. Але поки що змінюються лише люди в кабінетах. Нас годують обіцянками, але конкретно ніхто нічого не робить.

Олег Боярин запевняє: потрібно докорінно змінити систему, передусім — провести реальну податкову реформу. «Законодавство повинно бути на 5 сторінках, і навіть учень 5 класу має вміти порахувати податки. Тоді можна буде у сто разів скоротити податкову інспекцію та поліцію. На 90% розгрузяться суди та прокуратури. Це можна зробити за три тижні. І наше завдання: вимагати повного і прозорого реформування системи, а не її косметичного ремонту», — певен експерт.

Почати змінювати систему Федерація роботодавців вирішила самостійно. Для боротьби із корупцією розробила план з п'яти кроків. Пер-

ший і найважливіший: бізнес (Федерація та усі її члени) відмовляється платити хабарі. Другий крок — не менш кардинальний — корупційні схеми відстежуватимуть і публічно розкриватимуть. «Ми дійдемо до кожного хабарника-корупціонера. Тому закликаємо: панове хабарники, або переставайте бра-

ти хабарі, або шукайте іншу роботу», — сказав Дмитро Олійник. Третій крок у плані роботодавців полягає у швидкій зміні законодавчого поля. Свої ініціативи з викорінювання корупції федерація уже напрацювала і готова ними поділитися. Четвертий пункт — вимога всім контролюючим та судовим органам про-

вести ревізію справ, які перебувають на їхньому розгляді. У разі виявлення порушень — закрити їх. І останній крок — заклик до усієї бізнес-спільноти підтримати цю ініціативу. Бо тільки змінивши самому, можна змінити систему.

Віктор ДЕЙНЕКА.
Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Премію імені Глібова отримали поранені фотокореспонденти

У літературно-меморіальному музеї ім. М. Коцюбинського головний редактор «Літературного Чернігова» Михась Ткач нагородив премією імені Леоніда Глібова цього річних лауреатів — фотокореспондентів Ігоря Волосянкіна і Мар'яну Харді (на знімку). Останні, ризикуючи життям, робили фоторепортажі з передової Євромайдану і

отримали поранення. Учасники заходу також оглянули виставку світлих лауреатів про незабутні дні боротьби за свободу України. Серед нагороджених премією також письменниця Валентина Михайленко, капела бандуристів ім. Остапа Вересая та інші.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернівці.

Фото автора.

«Кардинал» труїв відвідувачів

У Чернівці 20 осіб постраждало після відвідин кафе «Кардинал». Станом на 12 березня в інфекційне відділення Чернівцівської міської лікарні №2 госпіталізовано 16 хворих, ще четверо потерпілих відмовилися від перебування у медичному закладі.

За інформацією Головного управління Держсанепідслужби України в області, відвідувачі кафе постраждали від бактеріального харчового отруєння. За попередніми даними, джерелом інфекції стали співробітники закладу. Функціонування кафе припинено до закінчення протиепідемічних заходів.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

У Кримському академічному російському драматичному театрі ім. Максима Горького в урочистій обстановці нагородили переможців республіканського туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року — 2014». Вони одержали дипломи і грошові премії.

Фото Арвідаса ШЕМЕТАСА (Укрінформ).

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

На виробництві загинув практикант

На шахті імені Мельникова ПАТ «Лисичанськвугілля» стався нещасний випадок, у результаті якого постраждало четверо працівників. Під час монтажу блока управління гідралічної системи секції механізованого кріплення впало перекриття. Конструкції, які обвалилися, травмували двох учнів Лисичанського гірського технікуму, які проходили на шахті переддипломну практику, і двох гірників ділянки ремонту забійного обладнання. Один із практикантів 1995 року народження помер — через важку політравму.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Школярів запрошують на відпочинок

Влада Сумщини планує збільшити кількість оздоровчих заміських дитячих таборів відпочинку до 25.

На виробництві загинув практикант

Завдяки цьому там порівняно з минулим роком зможуть відпочити на шість відсотків більше школярів. Якщо торік у всіх таборах відпочинку області було оздоровлено 80 тисяч учнів, то цього літа їх кількість зросте до 87 тисяч, а це — понад 92% школярів.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ЦИФРА

16,5 млн. грн. коштують 11 гектарів землі, яку за позовом прокуратури Рівненської області суд зобов'язав повернути державі. Її Рівненська міська рада незаконно вилучила з державної власності та зарахувала до земель запасу комунальної власності.

Вл. інф.

Снаряд вивозили... на велосипеді

Три артилерійські снаряди, мінометну міну та ручну гранату знищила група піротехнічних робіт управління ДСНС у Житомирській області. Все це було знайдено протягом дня у різних селах Чуднівського району.

Одна із знахідок могла призвести до трагедії, якщо не пильність людей. Подружжя, яке за допомогою металошукача займалося пошуком чорних та кольорових металів, виявило неподалік залізничної станції Михайленки артилерійський снаряд часів війни. Чоловік поклав його на велосипед, щоб відвезти додому. Це помітили випадковий перехожі, які відразу зателефонували сільському голові, а той сповістив рятувальників та правоохоронців, які вилучили небезпечну знахідку. На жаль, факти загибелі людей під час спроби перетворити снаряд на металобрухт не для всіх стають уроком.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Тарасів храм освятили пастирі чотирьох конфесій

У Каневі в урочищі Монастирок урочисто відкрито відтворений історичний козацький храм Покрови Пресвятої Богородиці (на знімку).

Упродовж десятиліть провідний науковець Шевченківського національного заповідника, кандидат філологічних наук Зінаїда Тарахан-Береза досліджувала історичні джерела, і ці пошуки увінчалися успіхом.

— Вивчення історичних документів підтвердило, — розповіла вона, — що в урочищі Монастирок завдяки старанню гетьмана Івана Мазепи існував Свято-Покровський Пустинно-Канівський православний монастир. Поряд була козацька церква Покрови Пресвятої Богородиці. На цвинтарі монастиря поховано трьох перших козацьких гетьманів: Івана Підкову, Самійла Кішку та Якова Шаха.

Коли встановили факти, розпочалися пошуки меценатів, які б погодилися профінансувати відтворення козацької святині. До наших днів дійшли малюнки канівського храму видатного французького митця Жана-Анрі Мюнца та українського художника Григорія Честахівського, друга Тараса Шевченка. Отже, братися за проект церкви можна було на основі історичних описів та графічних зображень.

— Шевченківському національному заповіднику пощастило, — продовжує Зінаїда Тарахан-Береза. — Лише за рік храм Покрови Пресвятої Богородиці відродили

майстри із села Соколівка Косівського району Івано-Франківської області, а дерев'яний різьблений іконостас виготовили фахівці художньо-оздоблювальної майстерні з міста Золотоноші. Вагомий внесок зробили і працівники канівського підприємства «Інтербуд».

Меценатом відбудови храму виступив уродженець села Онопріївки Тальнівського району, що на Черкащині, Сергій Терешук.

— Для мене це велика честь, — сказав він. — Моя мама викладала у школі українську мову, тож образ Тараса змалечку був для мене наче

ікона, а козаки — відчайдушними героями.

Освятили храм, котрий уже назвали Тарасовою церквою, духовні пастирі чотирьох конфесій.

Лариса ЗЕЛЕНЕНКО, Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Фото Лариси ЗЕЛЕНЕНКО.

ФОТОФАКТ

У Львові в головному читальному залі Наукової бібліотеки національного університету імені Івана Франка відкрито виставку однієї книги — «Перше видання «Кобзаря» Т. Г. Шевченка, 1840 р.».

Фото Євгена КРАВСА.

АГРОСЕКТОР

На село переорієнтувалися навіть арматурні заводи

У запорізькому «Козак-палаці» відбулася XIII спеціалізована виставка сільськогосподарської техніки та технологій «АгроТехСервіс-2014». Відвідувачі ознайомилися з найновішими зразками сільськогосподарської техніки, а також технологіями, матеріалами для агровиробництва. Участь у виставці брали майже 60 компаній, а площа експозиції сягнула 4000 квадратних метрів.

Серед експонатів були навіть дельтаплани, які поставили на службу агровиробникам. Компанія «Родючість» запевняє, що її літальний апарат — ідеальний оприскувач посівів.

Додамо, що поряд із відомими компаніями свої розробки показали й новачки. Зокрема, Запорізький арматурний завод продемонстрував обладнання для свиногокомплексів. В епоху відновлювальних джерел енергії увагу відвідувачів привернув спеціалізований розділ експозиції «Біопаливо. Інноваційні технології». Адже біогазоустановки дають змогу не лише забезпечувати фермерське господарство опаленням та енергією для приготування кормів, а й виробляти високоякісні органічні добрива.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Попит на сою залишається стабільним

З початку року подільські аграрії продали за кордон двадцять тисяч тонн збіжжя на 49 мільйонів гривень. Найбільший попит у іноземних партнерів мала соя. Її експортовано більш як на 25 мільйонів гривень на ринки Литви, Польщі, Угорщини, Росії. Жвавий інтерес залишається до подільської кукурудзи, жита, пшона, перлової крупки та гороху, які купували у Латвії, Франції, Німеччині, інших європейських країнах.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Майбутні педагоги показали свій творчий потенціал

Близько трьохсот студентів педагогічного коледжу Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара взяли участь у фестивалі «Тарасова криниця».

У його рамках студенти презентували свої пошукові проекти «Шевченко й Придніпров'я» і «Шевченко-художник», було представлено виставку творів образотворчого мистецтва, а також організовано майстер-класи з Петриківського розпису, плетіння кіс і виготовлення народних ляльок. Завершив захід концерт. На думку організаторів, фестиваль досить корисний, оскільки свої навички майбутні педагоги зможуть передати учням.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Тридцять років зі ста працювала провідницею

Сторічний ювілей відсвяткувала ще одна жителька Миколаєва — Зінаїда Яківна Бойко. Тепер уже 18 городян перейшли столітній віковий рубіж. Крім квітів і подарунків, жінці вручили «Почесний знак залізничника». Пенсіонерка щомісяця одержуватиме міську стипендію, яка виплачується кожному столітньому мешканцю Миколаєва.

Народилася вона в багатодітній родині в місті Баштанка нашої області, рано залишилася сиротою. В 14 років з'явився

перший запис у трудовій книжці: прийняли на посаду «працівник колій». На залізниці зустріла й свою долю: чоловік працював машиністом, у роки війни відправляв ешелони на фронт, був поранений. Залізничні Зінаїда Яківна віддала понад 40 років, 30 з яких провела «на колесах» (зокрема, була провідницею ще на перших, пробних рейсах до Москви).

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаїв.

ФОТОФАКТ

У Києві на НСК «Олімпійський» відомий спортсмен — плавець Денис Силантьєв презентував проект «Ставай чемпіоном», розрахований на школярів та дітей з інтернатів. Його девіз: «Зарядка — це стиль життя».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

КРИМІНАЛ

Рівень злочинності зріс

За останні два місяці на Рівненщині рівень злочинності зріс приблизно на 40 відсотків. Про це йшлося на оперативній нараді УМВСУ в області. Основними фігурантами у злочинах є особи, які нещодавно вийшли з місць позбавлення волі. З огляду на останні події вони почуваються безкарними.

Усі начальники міліції Рівненщини повинні зосередитися на оперативно-службовій діяльності, щоб ліквідувати відкриті та латентні злочинні групи та корупційні схеми. Правоохоронці також затвердили подальший план роботи з боротьби з незаконним видобутком бурштину, вирубуванням лісів, гральним бізнесом тощо. Посилять боротьбу з протиправною діяльністю злочинних угруповань та активізують розслідування корупційних схем серед посадовців органів влади, правоохоронних і судових структур. Т. в. обов'язків начальника УМВС України в Рівненській області полковник міліції Сергій Гандзелевський звернув увагу присутніх на оцінку роботи правоохоронних органів сьогодні вкрай низький. Серед громадськості поширюється думка, що працівники міліції кришують незаконний видобуток бурштину, несанкціоновані вирубки лісу, гральний бізнес, контрабанду тютюну та виробництво спирту. Такі факти дискредитують роботу органів внутрішніх справ. Ми повинні негайно викоринити будь-які прояви незаконної діяльності працівників міліції».

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

У міліцейській машині помер підозрюваний

На Херсонщині у міліцейській машині помер чоловік. Оперуповноважений карного розшуку у званні лейтенанта віз на службових «Жигулях» до прокуратури Новотроїцького району області 30-річного мешканця селища Сиваське. Там йому мали повідомити про підозру у скоєнні злочину — нанесенні одностельної тілесних ушкоджень середньої тяжкості, але не судилося. Селянину нібито стало зле, і його серце зупинилося: у центральній районній лікарні лише констатували смерть. У міліції стверджують, що підозрюваного не били й не піддавали тортурам, а смерть сталася через тяжку хворобу — туберкульоз. Втім, цю версію тепер перевірятиме прокуратура.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Маршрутку обстріляли з пневматичної зброї

Увечері 12 березня у Вінниці обстріляли з пневматичної зброї два міські автобуси і маршрутне таксі. «В одному автобусі пошкоджено шість вікон, у двох інших транспортних засобах — по одному вікну, — розповіла керівник сектору зв'язків з громадськістю обласної міліції Анна Олійник. — На щастя, ніхто з пасажирів не постраждав. Крім того, в ніч на 13 березня невідомі спалили приватний автомобіль на вулиці Космонавтів».

А приблизно о четвертій ранку 12 березня невідомі закидали «коктейлями Молотова» територію обласної і міської прокуратури, а також приміщення двох міліцейських дільниць. В одній з будівель виникла пожежа. Вогнеборці протягом 30 хвилин загасили полум'я. Знищено частину документів. За кожним із названих фактів порушено кримінальні провадження. Голова Вінницької ОДА Анатолій Олійник на прес-конференції повідомив, що взяв під особистий контроль розслідування резонансних справ.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Через низький рівень відповідальності відпочивальників влада Дніпропетровщини обмежила несанкціонований доступ населення в лісові масиви. Для контролю мають намір створювати рейдові бригади патрулювання лісів

Кредитна система — в прицілі аферистів

ГРОШІ

Численні кредитні оборудки завдають серйозного удару по іміджу банківської системи країни. Потерпають від шахраїв не тільки громадяни, а й фінансові оператори, які працюють в «білій зоні», прагнучи принести своїм клієнтам дохід у вигляді відсотків за депозитом або ж чесно видати кредити, одержавши дохід від тимчасово вільних коштів.

Банки б'ють на сполох

Минулого року в країні вдвічі зросла кількість спроб одержати кредит за підтриманими документами, середня сума такої операції збільшилася у два з половиною рази. Сумне лідерство — у Дніпропетровщини.

За інформацією Асоціації «Дніпровський банківський союз», найчастіше доводиться стикатися із різними видами шахрайства. Як правило, шахрайські схеми пов'язані з платіжними інструментами: з картками й безготівковими системами платежу. Також набирає обертів інтернет-шахрайство: коли громадяни на якомусь сайті вводять дані своєї платіжної картки, і ці дані потрапляють у руки не-сумлінних операторів.

Міліцейські зведення ряснують фактами скоєних аферистами злочинів. Подеколи щодня фіксується по десятку. На початку лютого мешканець

Дніпропетровська розмістив в Інтернеті оголошення про продаж шуби дружини. Зацікавлений «покупець» запропонував переказати гроші на картку через банкомат. Продавець відповів, що не вміє користуватися банкоматом, на що шахрай люб'язно погодився по телефону допомогти йому в цьому. Виконуючи вказівки незнайомої людини, потерпілий переказав на рахунок зловмисника понад сім тисяч гривень.

Крім того, є псевдофінансові організації — нібито «кредитні бюро», послугою яких є надання кредитів. Вони відправляють вашу заявку до двох—трьох банків й, одержавши дозвіл, видають вам гроші. Однак деякі посередники беруть комісію до двадцяти відсотків.

— Але коли якийсь із банків готовий надати вам гроші через посередника, то він дасть ті самі гроші й у тому разі, якщо ви звернетесь одразу в банк, — зазначає президент асоціації Володимир Косюга.

Як завжди, під загрозою перебувають ті, хто вирішив обміняти валюту з рук — шахраї можуть або недодати грошей, або всучити фальшиві.

Експерти попереджають і про такий вид махінації, коли кредити бралися за документами, що їх громадяни десь залишали.

— Не можу сказати, що обсяг шахрайських операцій значно зріс за останній час. На сьогодні банківська система стабільна, — резюмує Володимир Косюга. — Я рекомендував би проводити всі фінансові операції винятково в ліцензованих установах.

Аби переконатися, що банк «справжній», потрібно звернути увагу на такі ознаки: окреме повноцінне приміщення, вивіска, стенд із зазначенням номера ліцензії і членства у фонді гарантування внесків, курсівка валют, наказ про призначення курсу валют. При цьому курс валют протягом дня не має змінюватися.

Шахраї: у ногу з часом

Іноді довірливість і наївність громадян просто дивують. 31-річний житель Павлограда розповів, як серед білого дня малознайомий чоловік попро-

сив його допомогти взяти кредит. Той погодився і разом з ним вирушив в магазин, де за своїми документами взяв у кредит побутової техніки майже на 16 тисяч... та віддав її знайомому. У результаті грошей назад так і не одержав, а знайти «приятеля» не зміг.

— Шахрайство не відстає від світових технологій і крокує вперед, — розповів начальник Дніпродзержинського міського управління міліції Роман Кравцов. — Останнім часом активізувалися інтернет-шахрайства. Причому, ви виставляєте якусь річ на продаж, потім вам телефонують і повідомляють, що її хочуть купити. Керуючись вказівками того, хто подзвонив, люди бездумно переводять кошти на інший рахунок.

Деякі шахраї називаються співробітниками банку. 9 лютого постраждала мешканка Дніпропетровська, яка розмістила в Інтернеті оголошення про продаж машини для затирання бетону. Їй зателефонував покупець, який побажав заплатити 6,5 тисячі гривень. Продавщиця погодилася і вказала свої дані та номер банківської картки. Пізніше подзвонив чоловік, який назвався співробітником банку, і повідомив, що на її картку

надійшли гроші, але для їх одержання потрібно активувати картку. Жінка через банкомат за вказівкою «співробітника» банку виконала поступові операції, у результаті яких з її картки було знято понад 16 тисяч гривень.

Уже вкотре нагадуємо про те, що коли ви використовуєте пластикову картку як систему розрахунків, то потрібно дуже уважно ставитися до систем авторизації, доступу до вашої інформації з боку сторонніх осіб. Пінкод, номер вашої картки й секретне слово, яке ви називаєте при реєстрації, повинні бути таємницею, що належить тільки вам.

Для платежів в Інтернеті краще мати додаткову

ДО РЕЧІ

За даними НБУ, на початку року в Україні кількість активних платіжних карток в обігу становила 35,6 мільйона, що на 2,5 мільйона більше порівняно з 2012-м. Домінують картки з магнітною смугою, карток з магнітною смугою і чипом зафіксовано понад півтора мільйона. Торік загальна сума операцій з використанням платіжних карток становила 916 мільярдів гривень, що на 175 мільярдів більше, ніж у 2012-му. Найбільші показники за кількістю платіжних карток, банкоматів і платіжних терміналів демонструють Київська, Дніпропетровська та Донецька області. В Україні встановлено понад сорок тисяч банкоматів і 221 тисяча терміналів.

Ракета об'єднала 15 країн

6 березня в складальному цеху держпідприємства «ВО «Південний машинобудівний завод» відбулося макетування космічної головної станції ракети-носія «Дніпро-2013 №1» з макетами космічних апаратів.

— При підготовці до кожного пуску проводиться макетування, — розповіли «Голосу України» у прес-службі КБ «Південне». — Установлюються макети космічних апаратів для того, щоб перевірити, чи правильно вони сидять на свої місця, як з'єднуються кабелі тощо.

Цей носій, розроблений у КБ «Південне» і виготовлений на Південмаші, має у нинішньому чер-

вні вивести на орбіту близько 35 супутників з понад півтора десятка країн, зокрема і України. За кількістю супутників, що запускаються, цей пуск є рекордним у своєму класі ракет-носіїв. У макетуванні взяли участь представники компаній-замовників з Єгипту, Італії, Іспанії, Японії, Канади та Казахстану.

— Сьогодні макетується перший казахстанський

супутник дистанційного зондування Землі. Наша країна покладає на цей пуск великі сподівання, — відповів на запитання «Голосу України» представник компанії-замовника з Казахстану Темирхан Алібай. — Розраховуємо, що й у майбутньому реалізуємо чимало спільних проектів. У виборі партнера між Україною й Росією ми керувалися критеріями ціни і якості. Зупинилися на Україні й думаємо, що не прогадали.

Фото автора.

Триває процес макетування супутника.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Юних конструкторів чекає «Зоряний шлях»

Більш як сотня юних конструкторів Дніпропетровщини взяли участь у XXXIII обласному конкурсі ракетно-космічного моделювання «Мирний космос». 13 найкращих із них чекають всеукраїнські та міжнародні науково-технічні турніри й першості.

Свої розробки представили вихованці позашкільних навчальних закладів із Дніпропетровська, Дніпродзержинська, Жовтих Вод, Кривого Рогу, Марганця, Новомосковська, Павлограда, а також Софіївського та Васильківського районів.

Під час конкурсу діти віком від десяти до вісімнадцяти років презентували свої наукові праці, макети ракетно-космічних систем і тематичних інтернет-ресурсів для учнівської молоді. Змагалися у дев'ятох номінаціях: «Космічна біологія і медицина», «Космічна фізика й астрономія», «Глобальні проблеми людства», «Екологія та космонавтика», «Програмування і обчислювальна техніка», «Людина. Духовність. Всесвіт», «Історія розвитку авіації і космонавтики», «Космічні наукові дослідження» та «Ракетно-космічна техніка». Остання виявилася найпопулярнішою.

Уже у квітні троє переможців представлять Дніпропетровщину на

Всеукраїнській освітньо-науковій конференції учнівської молоді «Зоряний шлях».

ЦИФРА

152 млн. євро на будівництво другої черги дніпропетровського метрополітену виділить ЄБРР. Договір зареєстровано, і в міста є зобов'язання з обслуговування цього кредиту, заявив міський голова Іван Куличенко.

Малих академіків ошасливають балами

Близько тисячі учнів Дніпропетровщини взяли участь в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту Малої академії наук. У фіналі, який відбудеться з 29 березня по 29 квітня, регіон представлять 52 школяри.

Обласний тур проходив у два етапи. Слухачі МАН склали тестові завдання з профільних предметів своїх секцій, після чого були допущені до публічного захисту наукових праць. Всеукраїнський тур визначить переможців за такою самою схемою.

Нагородою стануть стипендії Президента України. Призери також отримають бонуси при вступі у вузи: за перше місце у всеукраїнському

конкурсі старшокласники одержать п'ятдесят додаткових балів до загального бала атестата, за друге — сорок, а за третє — тридцять.

За словами директора департаменту освіти та науки облдержадміністрації Олександра Демчика, у 2014-му МАН відвідує майже чотири тисячі школярів регіону. Цього навчального року МАН відкрила 47 додаткових гуртків у Дніпропетровську, Дніпродзержинську, Кривому Розі та Павлограді.

Оздоровлюють сиріт і чемпіонів

Понад чотириста дітей оздоровили на Дніпропетровщині вже цього року. До їх числа увійшли сироти, позбавлені батьківської опіки, діти з багатодітних і малозабезпечених родин, а також переможці конкурсів і олімпіад.

Як повідомили в департаменті фізичної культури й спорту, сім'ї і молоді облдержадміністрації, днями на оздоровлення направлено ще 258 юних українців пільгових категорій. Частина з них поїхали до Українського дитячого центру «Молода гвардія» в Одесі. Решта відпочиватимуть у дитячому центрі «Перлина Придніпров'я», що під Дніпропетровськом.

— Загалом цього року оздоровленням і відпочинком плануємо охопити 91 відсоток дітей шкільного віку, — зазначають у департаменті.

Крокуємо на Захід: політичну частину Угоди про асоціацію Київ і ЄС підпишуть уже днями

Президент Ради ЄС Герман ван Ромпей заявив, що Угоду про асоціацію з Україною буде частково підписано до президентських виборів, призначених на 25 травня. Одночасно такі угоди, але в повному

САМ СКАЗАВ

У МЗС України розглядають можливість підписання політичної частини Угоди про асоціацію з ЄС уже днями.

Про це заявив в. о. міністра закордонних справ України Андрій Дешиця: «У нас бачення таке, якщо є політична воля й готовність, то можливою датою могло б стати 21 березня, бо на цей день заплановане засідання Європейської Ради».

обсязі, укладуть із Грузією та Молдовою.

Угоду про асоціацію з Україною буде розділено на дві частини — політичну й економічну. «Євросоюз готовий підписати в найкоротший термін Угоду про асоціацію з Україною. Її політичний розділ ухвалить ще до виборів в Україні»,

номічний розділ Угоди буде залишено до формування нової виконавчої влади в країні.

Герман ван Ромпей також підтвердив готовність ЄС надати Україні серйозну фінансову підтримку. «Ми маємо намір схвалити спеціальні торговельні заходи, які дозволять Україні скориста-

тися перевагами зони вільної торгівлі. Ми також залишаємося відданими питанню лібералізації вівозового режиму, готові допомогти у сфері енергетики», — перелічив він позиції ЄС щодо подальших дій для України.

Раніше керівники Єврокомісії обіцяли, що готові найближчим часом — ще до підписання Угоди, скасувати імпорتنі мита для українських товарів, не чекаючи створення зони вільної торгівлі. Зокрема, про це заявив президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу: «Ми готові запропонувати Раді ЄС і Європарламенту достроково застосувати в односторонньому порядку положення про імпорту товарів угоди про глибоку і всеосяжну зону вільної торгівлі Угоди про асоціацію, яку готові підписати. Що означає мільйони збережених платежів на імпортні мита».

При цьому жодних змін до раніше обумовленої Угоди про асоціацію між Україною і ЄС внесено не буде.

Фотоетюд Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ТІЛЬКИ ЦИФРИ

* У 2013 році товарообіг між Україною і ЄС становив \$45,6 млрд, експорт українських товарів до країн спільноти перевищив \$17 млрд.

* ЄС готовий підтримати Україну на суму 11,2 млрд. євро. Із них близько 3 млрд. надійдуть у наступні роки з бюджету ЄС, у тому числі 1,6 млрд. макрофінансової допомоги як кредит уже невдовзі.

Доведеться затягувати паски

ІНВЕСТИЦІЇ. ДОПОМОГА. КРЕДИТИ

Обіцянки ЄС, Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) і Європейського інвестиційного банку (ЄІБ) про надання Украї-

ні кредитів і фінансової допомоги, а також підтримки у сферах енергетики, пільг у торгівлі та вівозових справ — сиплються на нас, як з рога достатку.

Правда, Євросоюз поки що чекає висновків місії МВФ про наші можливості. Але вже заявлено: кошти буде виділено протягом двох років

із загального бюджету ЄС, ЄБРР і ЄІБ після підписання угоди Кабміну та МВФ. Виконавши його умови, що є передумовою для надання допомоги ЄС. Від цього залежить і надання першого траншу фінансової допомоги Євросоюзу — 100 млн. євро. За ним мають піти ще два транші — через кожні три місяці. А впродовж семи наступних років буде спрямовано 1,4 млрд. євро. Загалом ЄС готовий надати Україні 11,2 млрд. євро.

ЄІБ профінансує в Україні до 2016 року на умовах позики низку проектів на 3 млрд. євро. Нинішній мандат ЄІБ від ЄС стосується інфраструктурних проектів у сфері транспорту, енергетики, телекомунікацій і довкілля.

ЄБРР готовий інвестувати в Україну не менше 5 млрд. євро до 2020 року в рамках скоординованої міжнародної програми фінансової допомоги на підтримку структурних і макроекономічних реформ. Сума

може збільшитись, «якщо дозволять економічні обставини», повідомляється на офіційному сайті банку.

Також Єврокомісія розгляне питання про надання нам пільг в енергетичній сфері, щоб зробити країну незалежною від російського газу. Однак питання про відшкодування «Газпрому» українських боргів не розглядається. Єврокомісія також налаштована на якнайшвидшу лібералізацію вівозового режиму України з ЄС. Усе це можливо за умови проведення економічних реформ та угоди із МВФ.

Стільки грошей Україні досі ще не світило! Одне слово, буде нам щастя. Але чому люди більш тверезі при згадці про такі блага застерігають: дармових грошей не буває!

Зрештою борги потрібно повертати власними грішми, яких зараз немає. А де уряд змушений їх брати — «Голос України» розповідав у випуску сторінки «Тема» 12 березня. Якщо стисло, то громадянам країни доведеться затягувати паски...

Фото Сінхуа/Укрінформ.

Недавні протести в Афінах проти урізування соціальних витрат державного бюджету.

Шукають винних

ІНША ДУМКА

Екс-канцлер ФРН Герхард Шредер накинувся з критикою на керівництво ЄС через позицію щодо України. Він вважає, що саме недалекоглядна політика ЄС стала однією із причин кримської кризи.

Шредер заявив: «ЄС через незнання особливостей регіону припустився серйозної помилки, коли кризова ситуація в Україні тільки почала розвиватися. А глава Єврокомісії випустив з уваги, що Україна є розділеною в культурному пла-

ні країною, і з нею не можна було говорити з позиції «або — або» в питанні укладання Угоди про асоціацію з ЄС. Я запитую себе, чи було правильним ставити таку розділену в культурному плані країну, як Україна, перед вибором: асоціація з ЄС або договір про Митний союз із Росією? Правильним у цій ситуації було б дозволити Києву діяти в обох напрямках», вважає колишній канцлер, заяву якого публікує журнал Spiegel. Отож, пише видання, Шредер побічно поклав вину за кризу, що спалахнула навколо Криму, на ЄС.

З ОСТАННІХ ПОВІДОМЛЕНЬ

Скасували митні збори

ЄС має намір запропонувати скасування митних зборів на більшість продуктів українського експорту вже з червня.

Передбачається, що ця норма діятиме до листопада. Така пропозиція надійшла від президента Єврокомісії Жозе Мануеля Баррозу та єврокомісара з питань торгівлі Карела де Гухта у Страсбурзі цього вівторка, повідомляє агентство дра. А до того часу, сподіваються європолітики, Угода про асоціацію — у частині створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС — буде підписана та набере чинності.

Тож Україна невдовзі має одержати широкий безмитний доступ до загального європейського внутрішнього ринку. Це — односторонні торговельні полегшення, завдяки чому країна заощадить на митних зборах майже 500 млн. євро. Щоправда, пропозицію Баррозу і де Гухта ще мають підтримати — і негайно — країни Євросоюзу та Європарламенту. З тим, щоб вона могла стати чинною вже з початку літа. У такий спосіб ЄС хоче зробити внесок у справу стабілізації української економіки.

Поки що без економіки...

Отже, частина наших устремлінь уже днями може здійснитися: ЄС готовий підписати політичну частину Угоди про асоціацію.

Оскільки багато положень уже підготовлено, то проблем не повинно виникнути. Щоправда, за умови, що терміново попрацює Верховна Рада, ухваливши кілька нормативно-правових документів, змінивши Конституцію. Як свідчить текст Угоди, опублікований на сайті Кабміну, від України вимагається забезпечення «вільних і справедливих виборів, конституційної реформи та розслідування усіх випадків насильства».

В основному розділи Угоди — декларація про наміри: сторони зобов'язуються поглиблювати і розширювати діалог у політичних питаннях і безпеці. На міністерському рівні діалог здійснюватиметься за згодою обох сторін у рамках засідань Ради асоціації та регулярних зустрічей глав МЗС, представників ЄС, ООН, ОБСЄ, військових відомств, дипломатів, експертів та ін. Крім Ради асоціації, яку ще не створено, все це вже існує і функціонує. У внутрішній політиці політична асоціація теж не вимагає чогось нового і проблемного.

Експерти бачать складності в ухваленні документів у сфері співробітництва з метою зміцнення миру і світового правосуддя шляхом ратифікації та імплементації Римського статуту Міжнародного кримінального суду і його відповідних інструментів. Теж завдання Верховної Ради — внести відповідні зміни до законодавства, і ратифікувати документ. Для цього потрібна воля Конституційного Суду, який би скасував своє рішення, прийняте 13 років тому, згідно з яким Римський статут порушує ст. 124 Конституції України. Але знавці сходяться на думці, що з урахуванням нинішньої ситуації це не буде проблемою.

А от у сфері військово-політичного співробітництва, що особливо стосується регіонів, вони можуть виникнути. З огляду на те, що від України вимагають мирного врегулювання регіональних конфліктів, це наразі може бути проблематично. Як і у сфері нерозповсюдження зброї масового ураження. Адже деякі політичні сили виступили із заявою про необхідність перегляду без'ядерного статусу країни. ЄС також вимагає налагодити співпрацю щодо «зменшення надмірних запасів стрілецької та легкої зброї». Що не ув'яжеться із заявами української сторони про збільшення фінансування військового відомства...

Проте, ці питання — такі, що «утрасяються». Складніше із законодавчою базою та економікою. На чому Україна і ЄС не один раз набили чимало гуль, так і не дійшовши згоди, і в результаті чого попередній уряд відмовився від підписання Угоди, що спричинило нинішні події. Економічну частину документа почнуть створювати після обрання нового президента та формування постійного Кабміну.

І, звичайно, найбільшій важко розв'язувана проблема — ситуація в Криму. Брюссель продовжує вірити, що розв'язання кризи «має бути знайдене шляхом переговорів України й Росії. Включаючи потенційний багатосторонній механізм, який доступний — з повною повагою міжнародного права, територіальної цілісності й суверенітету України». Політичні вимоги України пообіцяла виконати до осені.

Ну а 17 березня в Брюсселі зберуться всі глави МЗС ЄС. До речі, нам обіцяно внесення в документи пункту про май-

бутню перспективу членства в ЄС. Утім, не йдеться про те, щоб виділити це окремим пунктом в Угоді. Мовляв, європолітики прагнуть подивитись, як Україна проведе реформи, а тоді до Угоди легко можна внести поправки...

Валентина ПИСАНСЬКА.
vpysanska@golos.com.ua

Під час прибирання у підвалі багатоповерхівки рівнянка знайшла герметично закриту скляну тару, в якій було 1700 грамів ртуті. Жінка поінформувала про небезпечну знахідку рятувальників, які передали її представникам ТОВ «Інтермістнеон» для подальшої утилізації, *передає наш власкор Олександра Юркова*

До органів Міністерства оборони на Кіровоградщині продовжують звертатися добровольці, висловлюючи свою готовність захищати Україну. Як повідомив військовий комісар Кіровограда Олександр Зінковський, з 2 березня до армії попросилися майже тисяча краян. Найбільше здивувало військових звернення з проханням про мобілізацію громадянина 1937 року народження, *інформує наш власкор Петро Мельник*

Творець красивого й корисного, або Як Михайло Зелді з ветлікаря селекціонером став

І. Людей, які в дорослому віці свідомо і без конкретної вигоди розвертають свій життєвий корабель на сто вісімдесят градусів, зустрінете нечасто.

Це люди сильної волі. Сміливі. Натури ризиковані й водночас такі, що після довгих роздумів та внутрішніх мук зуміли переконати самі себе: лише так досягнуть розкриття таланту.

До цієї когорти належить і Михайло Зелді.

Тому й цікавий він багатьом. Тому знають його в усьому Виноградівському районі. Навіть далі: в Ужгороді, на півдні, півночі, у столиці, Львові, Умані, Ялті...

Бо ж віднайдений у собі талант селекціонера, загартований щоденною працею хист садівника і фантазія сільського умільця та справжнього філософа — складові того магніту, який притягує до Михайла Юрійовича людей різних занять і віку.

У ньому знаходять творця красивого й корисного.

І багато хто заздрить, що Зелді зумів, як мало хто, вхопити й переоплавити недосяжну мрію юнака в райський цвіт садів і розкішний смак плодів.

Такого досягає не кожен!..

II.

А може, цей чоловік успадкував талант від батька й матері? А може, від цих неймовірно красивих околиць села Холмовець, що розкинулося на правому ледь гористому, але сонячному березі величавої, але норавливої річки Тиси? Хто збагне?

Йому тепер сорок чотири. А після школи (хоча батько Юрій Іванович був великим садівником, займався колекціонуванням сортів яблунь, груш, смородини) Михайло сказав, що в доросле життя «підє своєю стежиною». І пішов наперекір усім. У Мукачівському радгоспі-технікумі здобув фах ветеринара. І вісім років пропрацював спочатку на Одещині, а потім у знаменитому колгоспі села Петрове, неподалік Холмовця.

Але щось Михайлові, як і кожному юнакові, котрий прагне утвердити себе спочатку в колі ровесників, щодалі спало на думку змінити професію. Тоді, в перебудові й побаламучені 80-ті, такі віяння входили в моду. Щоправда, він обирав не фарцовку і не шулерське «купи-продай», а фах серйозний — садівництво. І поступив заочно в сімдесят п'ятого до Одеського сільгоспінституту на факультет плодочівництва й виногра-

Осінь на Закарпатті була тепла, суха, щедра й на урожай хурми Михайла Зелді.

дарства. Тоді й почав науково вивчати щеплення. А вже з 90-го захопився хурмою. «І так триватиме все життя», — каже Зелді. — Хочу передати всі тонкощі цієї справи доньці й онукам. А ще прагну, щоб закарпатці ласували цим субтропічним плодом — таким корисним для здоров'я».

Він і справді тоді подорослому заглибився в тонкощі садівництва. Сім років тому закінчив аспірантуру в Закарпатському інституті агропромислового виробництва. «Захищати кандидатську й не думав — вік не той», — каже Михайло Юрійович. А може, й щось інше перешкодило... Нині працює провідним агрономом — державним інспектором фітосанітарної служби на державному кордоні в Закарпатській області (КПП «Вилок»).

III.

«Хурма — то мій неспокій, моя стихія і моя любов», — наче нехотя зізнається, показуючи, які плоди відклав на зиму, а які — на насіння. Майже чверть століття Михайло Зелді — в полоні цього фрукту. Його просто-таки заворожив приклад Валерія Черняєва, викладача Сімферопольського агроуніверситету, котрий 53 роки займається просунанням хурми на північ України. І ось майже десять літ тому прислав у Холмовець саджанці, а потім і сіянці. Зелді вирощує їх у себе на городі.

— З часом, коли з'ясував, що між ними є жіночі, чоловічі й однодомні особини, мені стало дуже цікаво займатися виведенням нових сортів, — каже М. Зелді. — І нині це моя основна робота. Науково обгрунтовано,

що під час насінневого розмноження половина деревця починає плодоносити до десяти років, а інша половина — до п'ятнадцяти. Приміром, сіянець сорту «нікітська бордова» запліднив на дев'ятий рік. Вага, зважаючи на посушливе літо, — дев'яносто грамів. Чекаю і до трьохсот.

А ось сорт «дочка Мідери» — власний, зельдівський — один із найбільш ранніх в Європі: дозріває на Закарпатті 15 серпня, — запліднив із насіння на четвертий рік!.. «Такого немає у світі, — гордовито говорить Зелді. — «Дівчата», тобто жіноча форма, мають одинокі квітки в кожній пазусі листка, чим і відрізняються од чоловічих, бо ті мають по три і не плодоносять, а лише запліднюють. Існує й однодомна: на одному дереві — чоловічі й жіночі квітки. У мене вже два сорти — «зенджі мару» і «знахідка». Ці одночасно і запліднюють, і плодоносять. Та й урожай дають щедрий, а плоди солодкі навіть у твердому стані».

Хурма багата на йод і майже не містить кислот — чудові ліки для шлунка! У гібридів східної хурми (діоспірос какі) і віргінської (діоспірос вірджиніана) — також сорти «росіанка» і «нікітська бордова» — цукристість сягає 24 відсотків, як у глюкозі. Це теж відмінні лікувальні властивості.

Ще одна гордість Михайла Юрійовича — ростуть чотири покоління міжвидових гібридів: бабуся — «росіанка», мати — «нікітська бордова», дочки — «Роман-Кош» і «Говерла». Вага плодів сягає за триста грамів. А у 2014-му очікує плодоношення внуків, яким буде по дев'ять років. Але всі вони різні.

IV.

— Сьогодні привіз додому статут громадської організації «Персімон», що означає англійською «хурма», — каже М. Зелді. — Мета: виведення нових сортів та їхнє районування. Чому? Звертався до таких — прошу перелічити — державних установ: Київський інститут садівництва, Закарпатський інститут агропромислового виробництва, Ужгородський університет, Львівська дослідна стан-

V.

Він не опустить руки. Хотів би створити приватну селекційну станцію. І свій досвід є кому передати — це найбільше

ція садівництва, Новокаховське дослідне господарство, Нікітський ботанічний сад у Ялті... І скрізь майже в один голос відповіли: «Ваші ідеї дуже мудрі й актуальні, але коштів на це немає».

Йому шкода. Просто інколи руки опускаються і плакати хочеться... Уже дві фірми із сусідніх країн пропонують реальну співпрацю, оскільки Михайло Юрійович дружить з комп'ютером і через Інтернет спілкується зі світом, володіючи, як майже і кожен закарпатець, кількома мовами.

— Я не збираюся тікати за кордон, як Ігор Сікорський, бо я патріот України і мої надбання мають стати багатством України! — твердо вимовив чоловік.

...Мовчки п'ємо запашну каву в його оселі. Невтішна пауза триває якихось сім хвилин. А потім знову тиха й некваплива розмова: «Міг би вам розповідати з ранку до вечора й цілу ніч безперестанку про хурму та її достоїнства й капризи... Написав книжку. Потрібні лише кошти, щоб видати, — сміється вже не так сумно. — Але за зимою настає весна. І, як писала Леся Українка, «без надії сподіваюсь»...

V.

Він не опустить руки. Хотів би створити приватну селекційну станцію. І свій досвід є кому передати — це найбільше

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

На Тернопільщині розпочався бум садівництва

На тридцяти гектарах вирощуватимуть високопродуктивні саджанці яблунь, груш та слив у ТОВ «Бучаагрохлібпром». Зовсім недавно тут купували саджанці в Італії, Польщі, Сербії, а торік уже продали понад мільйон саджанців власного виробництва. У планах — вийти на п'ять мільйонів і реалізовувати їх не лише в Україні, а й за кордоном. Навесні 2012-го заклали перші кількості гектарів саду, а вже торік збирали перший врожай. Загалом під сади планують відвести дві з половиною тисячі гектарів, а ще збудувати склад-холодильник для зберігання яблук, груш, слив на 20 тисяч тонн та налагодити їх переробку. Виросте також агромістечко з житлом для спеціалістів, які працюватимуть у цій галузі. У керівників товариства амбітні плани стати яблучною столицею нашої країни.

Дещо іншу політику ведуть у ТОВ «Україна», що у Підволочиському районі. Тут також заклали власний сад на 177 гектарах, будують фруктових садів. Водночас планують безплатно роздавати саджанці жителям віддалених сіл, вчити їх доглядати за промисловим садом. Урожай обіця-

ють забирати для переробки.

Одне слово, на Тернопільщині справжній бум садівництва. Тон задають великі сільгосппідприємства, за ними тягнуться дрібніші, а також фермерські господарства. Загалом в області мають на меті відвести під сади десять тисяч гектарів.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

ЦИФРА

50 років для птахів

виготовили працівники кіровоградського КП «Трест зеленого господарства». Їх уже почали розвішувати в улюблених місцях відпочинку містян: у пам'ятках садово-паркового мистецтва «Ковалівський», Перемоги, Космонавтів, парку імені Сергія Кравчинського імені Олександра Пушкіна, сквері «Покровський».

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.

тішить. Дочка Антоніна закінчила Одеський аграрний (тепер уже) університет. Хурми однієї на городі, а він займає шістьдесят соток, росте понад сто сортів! Саджанці «дочки Мідери» розіслав протягом двох років до Львова, Кам'янця-Подільського, Чернігова, Білої Церкви, Умані, Мерефи (Харківщина), Ялти... Він «навчив» їх витримувати 38-градусні морози!.. Хто ще таким похвалиться?..

Ростуть і приносять плоди на зельдівському городі гранати, зізифуси (чудова полка від тиску); теїберрі — малино-ожиний гібрид, що став темною кандидатською дисертацією; по 20 сортів груш і яблук; 25 сортів персиків; по 30 — винограду й смородини; по шість сортів інжиру й актинїдї — родичі знаменитого ківі; партенокарпічна яблуня — не цвіте, а родить; берека лікарська — як горобина; мушмула германська; по сім сортів горіхів мигдалю й фундука; сіянці пекану; лох багатоквітковий — маленькі вишеньки і т. д.

І все-таки велика надія — на три шкільки сіянців селекційної хурми. «Чekaють весни, свого плононошення і мого відбору», — мружить око Михайло Юрійович.

Багато з його юнацьких мрій, коли різко повернув корабель свого життя, збулися, а ще чимало збудеться.

Тепер, коли сади вкрив сніг, мріє записатися до районного хору працівників культури. Любить співати й радіти життю!..

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
Фото автора.

Весна за розкладом

У центрі Харкова висаджують липи та ясені. СКП «Харківзеленбуд» планує цього року посадити в центрі міста 250 дерев. Як повідомив начальник зеленого господарства Віктор Серий, вулиці прикрашають 10-річні саджанці, їх саджають із грудня до квітня, що забезпечує приживлюваність дерев.

А в Центральному парку культури і відпочинку імені Горького триває благодійна акція «Посади дерево», що стартувала на початку грудня. Учасники її вибирають саджанець дерева, який сподобався, й отримують на суму, рівну його вартості, сертифікати для катання на атракціонах. У призначений день озеленювачі готують лунки, садовий реманент і допомагають учасникам акції посадити деревця. Сертифікати передають харківському дитячому будинку «Сім'я», вихованці якого зможуть безплатно показатися на атракціонах.

Водночас харківські шляховики, незважаючи на величезні дірки в бюджеті, зайнялися ремонтом. Асфальт для цього виробляють шість асфальтобетонних заводів. Вони почали випуск суміші, котра дає змогу працювати за наявної температури повітря.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Вітчизняний зв'язок може опинитися під контролем Москви?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Будь-які пристрої, що забезпечують бездротовий зв'язок (чи то базова станція мобільного оператора, чи радар в аеропорту) працюють із використанням радіочастот. 80 відсотків із них перебувають у спектрі загального користування — вони доступні для використання комерційними структурами. І лише 20 відсотків радіочастот закріплені за державними відомствами — в першу чергу силовими: Міноборони, МВС, СБУ, Держслужбою з надзвичайних ситуацій (спеціальними користувачами).

Наприклад, частоти, наближені до тих, які призначені для використання стандартом 3G в діапазоні 900 МГц, також використовуються Міністерством оборони для радіонавігації.

Тому оператори телекомунікацій зобов'язані узгоджувати використання власних РЕЗ з Міністерством оборони задля уникнення перешкод у роботі такого навігаційного обладнання.

У зверненні Комітету Верховної Ради з питань підприємництва, регуляторної та антимонopolьної політики до Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сфері зв'язку та інформатизації (НКРЗІ), яке розглядалося 11 березня, пропонується запровадити на ринку телекомунікацій принцип так званої «технологічної нейтральності». Це означає, що для подолання відставання України у впровадженні стандартів мобільного зв'язку 3G та 4G пропонується надати операторам право використовувати інші стандарти на

базі радіочастотного ресурсу, що вже розподілено між операторами для надання послуг GSM. Тобто в діапазонах 900 і 1800 МГц, окрім стандарту GSM, пропонується дозволити застосовувати також радіотехнології стандартів UMTS-900 та LTE-1800.

Проте парламентський комітет не згадує в своєму зверненні одну важливу деталь — левова частка частотного ресурсу стандартів GSM-900 та GSM-1800 зосереджена в руках одного оператора — «Київстар». Унаслідок такої концентрації частотного ресурсу, в разі запровадження принципу «технологічної нейтральності», «Київстар» фактично стане єдиним оператором, який матиме змогу будувати мережі зв'язку у стандартах UMTS-900 та LTE-1800.

Крім того, парламентський комітет не враховує той факт, що досі не проведено жодних досліджень стосовно РЕЗ, які працюватимуть за стандартами 3G та 4G на РЕЗ спеціальних користувачів. Адже невідомо, чи не будуть зазначені РЕЗ заважати роботі відомств, що забезпечують обороноздатність держави.

Для операторів, які хочуть надавати послуги мобільного зв'язку з використанням новітніх стандартів, комітет пропонує встановити вартість відповідної ліцензії на рівні 38 мільйонів гривень за кожний регіон України. Тобто вартість ліцензії на всій території нашої країни становитиме понад мільярд гривень замість сьогоднішніх 9 мільйонів гривень. Чи захоче хтось із гравців ринку платити такі гроші

при монополії «Київстару» на частотні ресурси — питання риторичне.

А ось сам «Київстар», до речі, може бути звільнений від сплати за ліцензію. У зверненні повідомляється, що «один із мобільних операторів» (а виходячи з вищесказаного, мова йде саме про цю компанію) минулого року переплатив до держбюджету понад 1,5 мільярда гривень податку на прибуток. І ці кошти пропонується зарахувати як оплату за ліцензію вже за новою вартістю. Водночас цікаво, що до цього ні про які переплати податків не було відомо.

Ураховуючи той факт, що «Київстар» перебуває під контролем російського «Вимпелкому», ймовірний вплив найновіших технологій і стандартів зв'язку на нормальну роботу оборон-

них відомств становитиме неабияку загрозу національній безпеці України.

Безумовно, розмова про впровадження стандартів 3G і 4G точиться вже не перший рік. І на початку цього року голова НКРЗІ навіть підкреслював, що це питання незабаром рушить з мертвої точки. Проте нині вже надто очевидно, що освоєння нових технологій не повинно відбуватися всупереч державним інтересам.

У НКРЗІ вже розглянули звернення комітету і вирішили повернутися до цього питання 18 березня — попередньо вислухавши думки з приводу «технологічної нейтральності» всіх учасників телекомунікаційного ринку, а також Держспецзв'язку та Генштабу України.

Артем ЗОРЕНКО.

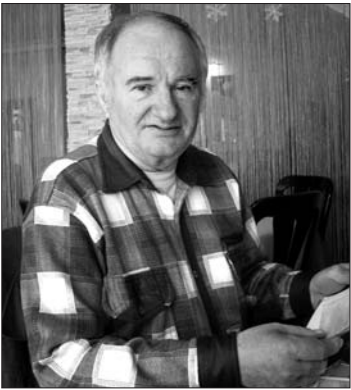
Хочеться літати. Як птах

У 70-ті роки минулого століття інформація про дельтапланеризм поширилася Радянським Союзом майже миттєво. Заняття це було зовсім нове, цікаве. Ідею привіз один російський математик. Перебуваючи за кордоном на якомусь симпозіумі, він у вільний час катався на лижах на гірському схилі й там уперше побачив дельтаплан. Захопився, навчився їм управляти і приїхав додому з масою вражень. Він перший у країні побудував дельтаплан і почав літати.

Цікавість, яка переросла в захоплення на все життя

За ним стежили всі закохані в польоти. Геннадій Бакланов у той час працював на заводі слюсарем-монтажником і вів кружок авіамоделістів у Будинку піонерів. Компанія друзів у нього була така само «чокнута» на польотах, як і він сам. Вони тоді одразу зійшлися на думці — будувати дельтаплан і паралельно шукати гори, з яких можна здійснювати стрибки. А як побудувати апарат, що міг би протримати людину в польоті? І чи є на Луганщині така гірська місцевість, що дає змогу використовувати дельтаплан?

— Коли ми почали створювати перші найпростіші дельтаплани, ні креслень, ні літератури не було. Хтось щось побачить і починаємо робити, — розповідає Геннадій Сергійович. — Для конструкцій застосовували стрибкові спортивні жердини, крила робили з болоньєвої тканини, що не пропускає повітря. А вона на той момент була страшним дефіцитом. Ми спеціально їздили до Києва і закуповували її рулонами, дивуючи продавців. Спочатку мені дісталася тканина рожевого кольору, тож свою першу «ластівку» довелося назвати «Фламінго». Самі розкрюювали, строчили... Зробили перший апарат і поїхали його перевіряти в село Миколаївку біля Дінця. Коли тебе тримає

потік повітря, а до розкинутих рук прикріплені крила дельтаплана, здається, що це твої крила й ти вільний, легкий у повітрі, можеш не тільки летіти, а й управляти польотом.

НАША ДОВІДКА

Офіційне визнання дельтапланеризму у СРСР отримав 1976 року, коли відбувся перший Всесоюзний зліт ентузіастів-дельтапланеристів. У 1978-му була створена Федерація дельтапланеризму СРСР, яка в 1988-му перетворена на Об'єднану федерацію надлегкої авіації. У середині 1980-х у Союзі функціонувало понад 700 товариств, дельтаклубів при первинних організаціях ДТСААФ, підприємств і установ, що об'єднували понад 10 тисяч спортсменів.

По-справжньому чоловіки стали літати роки через дватри, коли польоти трималися по 20—30 і більше хвилин, а потім по дві-три години. Амасторів, ентузіастів цього виду спорту в Луганську зібралось тоді багато. Одні після перших невдач відсіювалися, решта залишалися. Ні інструкторів, ні

методик тоді не було, все пізнавалося методом проб і помилок, але це було цікаво. Бакланов, наприклад, перший в області став освоювати старт із рівного місця.

На Далекому Сході

Наприкінці сімдесятих Геннадій Сергійович зважився поїхати на Далекий Схід. Покликало його туди не тільки бажання заробити грошей на золотих копальнях. Серйозною мотивацією послужили також розповіді товариша про те, які в тих місцях чудові гори для дельтапланеризму. Хваленою горою виявилася сопка, що не зовсім підходила для стрибків і польотів. Але це не перешкодило луганчанину зародити тут рух любителів дельтаплана.

— Приїхав я до селища Дукаат Магаданської області. А тут — тиша, повітря щільне, — розповідає Геннадій Сергійович. — Як літати в таких умовах? Але все одно було цікаво. Зайшов у місцевий клуб. Попросив примищення, щоб зібрати дельтаплан. Дали. Став збирати — і тут стільки людей збіглося. До речі, в селищі було багато земляків, що приїхали на заробітки зі Стаханова. Душ п'ять одразу стали просити мене навчити їх управляти апаратом. Я був перший, хто розвивав цей спорт на Далекому Сході. За півроку, що там працював, я вісьмох молодих хлопців навчив літати в тих умовах. Через мороз у 40 градусів повітря стає щільним. У нас, на Донбасі, літати цікавіше, тому що є сильні потоки повітря, а на Півночі — спокійніше, не так ризиковано. Хоча... Болонья на морозі, як суха газета, шелестіла й шохвилини могла порватися.

Там він довго не пробув, довелось повертатися додому через хворобу дружини. Іхав уже без дельтаплана. Залишив свого птаха учням.

Потім настав час моторів...

В Україні дельтапланеризм поширився досить швидко, і незабаром ентузіасти об'єдналися в асоціацію. Держава, зрозуміло, була не в захваті від такого об'єднання й узагалі проти розвитку цього виду спорту. Адже якщо на такий літальний апарат поставити мотор, то з повітря можна фотографувати секретні об'єкти й, мало того, — полетіти за кордон. Але, як називали їх жартома, «тряпкольоти» у цьому сенсі були не небезпечні — стрибнув з гори, повисів у повітрі й усе. А от мотодельтаплани — це вже серйозно.

— Хоча в них є свій недолік, — каже Геннадій Бакланов. — Сидиш наче на тракторі — так гуде двигок. І головне — немає відчуття крил, коли можеш уп-

равляти польотом так, як тобі хочеться. Не відчуваєш потоку повітря. Це зовсім інше відчуття. Амастори дельтапланеризму дотепер думають над новою розробкою конструкцій, удосконалюючи моделі. Звичайно, сучасні апарати, як іграшка, їх не можна порівнювати з нашими першими. Скажімо, на сучасних моделях приземлитися ногами, як це робили ми, неможливо. Для цього існують гальмівні парашути. А ми здійснювали посадку по-воронячи...

Одне слово, настав час моторів. Літальні апарати Бакланова та його друзів стали використовувати для обробки сільгоспугідь і навіть для інспекції нафтопроводів. Грошей за це, щоправда, не платили, але бензин давали. Завдання ставилося просте: пролетіти вздовж нафтопроводу й подивитися, чи немає поривів і крадіжок. Вилітаючи на такі завдання, дельтапланеристи клали під своє сидіння... сковорідку.

ДО РЕЧІ

— Був випадок, коли ми пролітали над лісомисливськими угіддями й перевіряли, що тут відбувається, по нас почали стріляти, — пояснює Бакланов. — Одному нашому товаришеві пробили крило, поцілили в силову раму й поранили ногу. Після цього ми стали використовувати сковорідки для захисту. Щоправда, більше таких випадків не було.

Для душі, для серця, для здоров'я

Геннадію Сергійовичу виповнилося 65 років, але він як і раніше літає. Останній політ був минулої осені.

— Я можу й годину, й дві літати, — каже Геннадій Сергійович. — Піднімуся нагору на 500 метрів, щоб було видно землю, і живу в польоті. Лечу над музеєм авіації, спостерігаю, як іде риболовля на Дінці. Відчуття не можна передати... Шкода, що нині немає такого розвитку дельтапланеризму, як раніше. Саморобки вже не літають, а мотодельтаплан — дорога іграшка.

Усього в Бакланова було чотири дельтаплани, які він зробив своїми руками. Дружина, до речі, захопленню чоловіка не перешкоджала, знаючи, що нічого цим не доб'ється. Та і як можна заборонити людині те, що не дає їй старіти, додає сил і настрою?

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

На знімках: Геннадій Бакланов сьогодні й майже 35 років тому.

Фото автора та з архіву Г. Бакланова..

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...до школи пускатимуть за електронними перепустками

Міська ЗОШ №51 стала першим в обласному центрі навчальним закладом, де на вході встановили спеціальний турнікет та пристрій, який зчитує інформацію з карток школярів та відправляє її на термінал. Батьки на свої мобільні телефони отримують СМС-повідомлення, в який саме час учень прийшов на урок і коли залишив стіни навчального закладу. Якщо ж шкільний «кордон» перетнула стороння особа без картки, про це одразу дізнається директор закладу, в чиему кабінеті встановили контрольний термінал.

За електронні перепустки для синів та дочок батьки заплатили по 35 гривень. Але більшість із них вважають, що на безпеці дітей економити не можна, адже протягом останніх років у Херсоні почастішали вуличні напади на неповнолітніх і проникнення до шкіл дорослих крадігів, котрі цуплять з учительських, класів та роздягалень верхній одяг, мобілки й планшети.

Начальник управління освіти Херсона Юрій Ніконов зазначає, що нову систему відного контролю найближчим часом хочуть запровадити ще дві школи. Проте задіявати адміністративні важели для популяризації цієї корисної ідеї не збираються: грошей у муніципальному бюджеті катма.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

...лікарів підготують для сімейних амбулаторій

28 амбулаторій сімейної медицини планують відкрити на Дніпропетровщині нинішнього року. За найближчі три роки буде підготовлено ще вісімсот сімейних лікарів. Торік у регіоні вже відкрили 16 нових амбулаторій, було підготовлено чотириста сімейних лікарів — сьогодні їх працює понад тисяча.

— Усі питання щодо змін у сфері охорони здоров'я активно обговорюються з громадськістю, — зазначила начальник управління департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Олена Лугова, закликавши представників громадськості підтримати план підвищення доступності та якості первинної медичної допомоги.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Піднімуся нагору на 500 метрів, щоб було видно землю, і живу в польоті

Позавчора активісти-екологи пікетували Голосіївський районний суд м. Києва, в якому слухалася справа про конфіскацію дельфінів, морських котиків і морського лева з Київського дельфінарію «Немо». Директора фірми «Нерум» (власника мережі дельфінаріїв «Немо») звинувачують у порушенні правил утримання диких тварин у неволі. До того ж фірма побудувала дельфінарії на самовільно захопленій ділянці, *інформує наш кореспондент Марина Кривда*

Коли настане нове життя на берегах прадавнього лиману?

Практично на околиці Одеси розкинувся Куяльницький лиман (на знімку) — лікувальне диво, яке подарувала людям природа. Сульфідно-мулові грязі лиману визнано світовим еталоном за своїми фізико-хімічними, біологічними та терапевтичними властивостями.

Природна грязелікарня може зникнути

Медичні процедури із застосуванням грязі та ропи (насиченого соляного розчину) допомагають хворим із захворюваннями нервової системи, опорно-рухового апарату, судинними патологіями. Газогрязеві ванни дають позитивні результати під час лікування шкірних захворювань. Якщо порівнювати Куяльник з тим-таки Мертвим морем, відомим на весь світ, то в одеських грязях, завдяки меншій мінералізації, продукується більше особливих речовин органічної природи.

За всіма показниками, грязі лиману — унікальні. До того ж досвід лікування ними має солідну історію. Лікарня при лимані відома з 1833 року, коли молодий лікар Ераст Андреевський (особистий лікар генерал-губернатора Новоросії М. Воронцова) зумів переконати міське керівництво в перспективності розвитку курорту. Тут було створено серйозну інфраструктуру, побудовано селище, де могли тимчасово жити до тисячі приїжджих, було розбито парк, зведено театр. Одна з перших залізниць у Російській імперії зв'язала Куяльник з Одесою.

Так було. Сьогодні прадавній унікальний Куяльницький лиман помирає і, як кажуть учені, почав працювати механізм зникнення природ-

ної грязелікарні з карти України. Кожному, хто бував останніми роками тут, очевидно: лиман «зіщулюється», його рівень знижується швидкими темпами.

Якщо раніше швидкість обміління становила 5–6 сантиметрів на рік, то в 2012-му рівень знизився одразу на 21–23, а в 2013-му — на 60 сантиметрів. Відбувається неминуче збільшення солоності води. За розрахунками вчених Одеського державного екологічного університету (ОДЕУ), вона збільшилась у 2,5 разу від рівня оптимальної — до 360 проміле на літр.

Це призводить до втрати цілющих властивостей грязі та ропи. У багатьох місцях береги відійшли на сотню метрів, оголивши соляну кірку.

Мабуть, доречно також навести деякі висновки з науково-дослідної роботи «Прогнозування змін екологічного стану лиману Куяльник в разі його заповнення морською водою», виконаної фахівцями Одеської філії Інституту біології південних морів імені Ковалевського НАН України:

«1. Водна екосистема Куяльницького лиману досягла того ступеня деградації, коли її відновлення під дією природних меха-

нізмів стало проблематичним. У літній період русловий стік зменшився до мінімуму, а стік річки Великий Куяльник може зовсім зупинитися. Солоність води в лимані підвищилася до меж, за яких уповільнюється або припиняються гідробіологічні процеси.

2. Природні умови річки Великий Куяльник було кардинально порушено внаслідок створення численних ставків в її гідрографічній мережі, обробки землі в долині річки та будівництва газопроводу в її гирловій частині. На водозабірній площі лиману розташовано понад 130 озер загальною площею водного дзеркала до 7,1 кубометра...

3. Попуск морської води в лиман має стимулюючий вплив на розвиток життя внаслідок поліпшення кисневого режиму, як результат зниження щільності води. Засолення негативно впливає на процеси продукування кисню мікробіотропами лиману. Змен-

шення нинішньої солоності вдвічі (з 320 до 160 відсотків) спричинятиме збільшення продукування кисню через інтенсифікацію первинної продукції...

7. Для виходу на солоність 120 відсотків у лиман потрібно подати приблизно 40–45 мільйонів кубометрів морської води із солоністю 14 відсотків. У лиман при цьому зайде 560–630 тисяч тонн солі. Загальний запас солі в Куяльницькому лимані становить 8,5 мільйона тонн...

9. З урахуванням імовірності скупчення водоростей — макрофітів, а також особливостей розподілу бактерій групи кишкової палички (БГКП) у прибережній зоні Одеської затоки оголовок труби для подачі води має розташовуватися не ближче 500 метрів від урізу води в бік моря в зоні обвалу хвиль висотою близько метра. Водозабір слід призводити із приповерхневого шару 1–5 метрів, де розташовуються води з відносно меншою солоністю.

10. Найбільш сприятливим періодом попускання морської води в лиман є березень-квітень. Саме в цей час у воді затоки відзначають мінімальну солоність води 5–10 відсотків і невеликий рівень випару води в лимані внаслідок невисокої температури повітря».

Порядунок Куяльника сьогодні з регіональної переріс у загальнонаціональну проблему. 28 жовтня 2011 року Одеська обласна рада прийняла Програму зі збереження й відновлення водних ресурсів Куяльницького лиману на 2012–2016 роки. Незважаючи на існування цієї програми, розробка якої спиралася на висновки авторитетних учених України у сфері гідрогеології, вона, хоч як прикро це казати, залишилася на папері. У 2012 році на її реалізацію з обласного бюджету планувалося виділення 7,4 мільйона гривень, фактично було профінансовано роботи на

211 тисяч гривень, або менш як 3 відсотки від запланованого.

Не було виконано роботи з винесення на місцевість зон санітарної охорони курорту Куяльник. Не почалися роботи з паспортизації водних об'єктів і гідротехнічних споруд, не розроблялася система інтегровано-го природокористування у цьому водному басейні.

Ситуація почала змінюватися у вересні 2012 року. Було проведено, зокрема, наукову експертизу висновків учених Одеського державного екологічного університету про можливість і необхідність будівництва гідротехнічної споруди, що дає змогу подавати морську воду в лиман.

У квітні 2013 року в Одеській обласній раді було створено депутатську групу «Куяльник», яку очолив ректор Одеського державного екологічного університету, професор, доктор технічних наук Сергій Степаненко. Сьогодні у складі групи 20 осіб. Депутати взяли під контроль реалізацію розробленої програми з порятунку Куяльника. Обласна рада підтримала звернення депутатської групи «Куяльник» до Кабінету Міністрів України про виділення 100 мільйонів гривень для порятунку унікальної грязьової лікарні.

Що конкретно робиться для відновлення Куяльницького лиману? Проведено велику роботу з вибору траси гідротехнічної споруди, з обґрунтування можливості використання наявних трубопроводів, відведення землі, вибору інженерного рішення із забору морської води, перекадення труб по трасі трубопроводу та інших питань. Завдяки

цій роботі вдалося істотно скоротити плановані видатки на будівництво — з понад 100 мільйонів гривень (як це оцінювалося обласним управлінням капітального будівництва у грудні 2012 року) до 28–30 мільйонів гривень, а також істотно скоротити плановані строки будівництва із трьох-чотирьох років до року-двох. Так, виконано восени 2013 року заміну 120 метрів покладеної в 80-ті роки минулого століття труби дає змогу використовувати наявний трубопровід загальною довжиною близько кілометра для подачі в лиман морської води.

У липні—вересні 2013 року з ініціативи Одеської обласної державної адміністрації виконано очищення берегів Куяльницького лиману від побутового й господарського сміття — загалом було проведено п'ять суботників, в яких активну участь брали районні держадміністрації Комінтернівського, Біляївського та Іванівського районів, Суворівського району м. Одеси, школярі, співробітники бюджетних організацій, громадські активісти, студенти, вчені, депутати облради і просто небайдужі громадяни.

Крок уперед, а скільки назад?

Формальне відновлення Куяльницького лиману почалося. У реальності — абсолютна більшість завдань Регіональної програми так і залишилася на папері. Згідно із програмою, в 2013 році повинні були проводитися роботи з 16 пунктів на загальну суму 7 мільйонів 375 тисяч гривень, а реально виконувалися лише за трьома пунктами загальним обсягом 1 мільйон 878,8 тисяч гривень, що становило трохи більш як 25 відсотків від запланованого. Уже два роки поспіль не фінансуються й не виконуються такі важливі заходи програми, як:

— аналіз системи водокористування, що склалася в басейні Куяльницького лиману, розробка і впровадження системи інтегрованого природокористування в окрузі санітарної охорони курорту;

— паспортизація водних об'єктів і гідротехнічних споруд, їх власників у цьому водному басейні;

— аналіз системи землекористування, що склалася в зонах санітарної охорони курорту «Куяльницький лиман», її коригування відповідно до вимог Закону України «Про курорти», Водного та Земельного кодексів України;

— винесення на місцевість меж прибережних захисних смуг і облаштування водоохоронних зон річок і балок, що впадають у Куяльницький лиман;

— проведення екологічного аудиту джерел забруднення природного середовища в басейні Куяльницького лиману тощо.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

Сергій СТЕПАНЕНКО, депутат Одеської обласної ради, голова депутатської групи «Куяльник»:

— У 2014 році потрібно продовжити роботи з будівництва гідротехнічної споруди із з'єднання Куяльницького лиману з Одеською затокою. Слід розпочати розчищення русел річок Великий Куяльник, Долбока, Кубанка, балок Гільдендорфська та Корсунцовська і розробку наукового обґрунтування й вибору в межах 2-ї та 3-ї зон санітарної охорони курорту місця облаштування Національного природного парку «Куяльницький».

Звісно, передбачені Програмою на 2014 рік 6 мільйонів 470 тисяч гривень (з обласного бюджету — 6 мільйонів 220 тисяч гривень), навіть з урахуванням недофінансування 2012–2013 років, не можуть забезпечити виконання всіх перерахованих вище робіт. Тому вважаю за необхідне, з одного боку, істотно переглянути фінансування програми в 2014 році — для реалізації її першочергових заходів необхідно виділити не менш як 55 мільйонів гривень, з яких майже 30 мільйонів знадобиться для будівництва трубопроводу «Куяльник—Одеська затока» і майже 19,5 мільйона — на виконання першої черги розчищення русла річки Великий Куяльник. З другого боку, добитися співфінансування виконання заходів із державного бюджету України й бюджету міста Одеси. Але, хоч як парадоксально це звучить, за минулі кілька років наш обласний центр — основний споживач природних ресурсів Куяльницького лиману та історично засновник і головний піклувальник курорту — не вніс жодної гривні для його порятунку! У травні 2013 року на це було вказано міській владі в розпорядженні голови обласної державної адміністрації за №412/А. Однак місто не поспішає виділяти кошти.

Чи їздив паротяг... Дніпром?!

НЕСПОДІВАНІЙ РАКУРС

Від придніпровського села Деріївка Онуфріївського району до найближчої залізниці — кілометрів сорок. Та в ній і потреби місцеві мешканці ніколи не мали: споконвіку річка виручала. Щоб дістатися до водяного млина, до острова чи до понтонського берега, потрібен був звичайний човен. Щоб ліс, дрова чи худобу переправити через Дніпро, брали дуба — великого човна-напівбаржу, вантажопідйомністю в півтори-дві тонни й більше. Ним везли й гончарні вироби, збіжжя, фрукти та овочі на міський базар чи ярмарок. З'явився річковий флот — без турбот діставалися Кременчука, Києва, Катеринослава чи Олександрівська.

Тож якщо когось із селян запитати, чи був у Деріївці паротяг, на вас поглянуть з подивом, мовляв, чи в тебе, чоловіче добрий, не всі вдома? У крайньому разі — визнають неадекватним, трохи не сповна розуму.

Та відповідь на запитання про існування паротяга все ж... ствердна: так, був він у Деріївці. Й не повірите: ще на початку попереднього століття. На диво, його існування пов'язано з річкою, з водними інженерними спорудами на Дніпрі. Саме тоді, у другій половині XIX століття, швидко повсюдно поширювалося річкове пароплавання.

Чому б не піти пароплавам і по Дніпру? Але кам'яні пороги заважають!

Будівництво гаток на Дніпрі біля Деріївки. Там, де була залізниця...

Не проблема: зірвали, розчистили — наче й не було цих віковичних перепон. Проте знову «нету ходу пароходу»: заважають піщані наміви на дні річки. Течія її настільки була пливка, що легко переміщала мільйони тонн піску з місця на місце. Плив паротяг за течією вниз — глибоко було, а доки повертався назад, сідав на міліну, потрібен був буксир, щоб витягти. Особливо небезпечними були згини річки: тут фарватер замулювався досить швидко.

Що робити? Ставити землечерпалки, щоб виймали з дна пісок та переміщали його на берег? А це — сотні тисяч тонн. Причому не завжди й це допомагало. Через місяць-півтора потрібно повторювати цей процес. Мов зачароване коло. Трудомістка й затратна справа. Поставало одвічне за-

питання: що робити? Як зробити пароплавний хід безпечним і безперешкодним?

Інженери водних шляхів знайшли розв'язання цієї проблеми. Потрібно побудувати впоперек річки, від берега до фарватеру, кам'яні гатки, такі собі рукотворні пороги у потрібному місці. Навіщо вони? Завдяки гаткам річка начебто звужувалася, течія ставала стрімкішою в кілька разів і легко вимивала пісок з дна фарватеру. Він ставав безперешкодним для пароплавів і барж. Що й потрібно було.

За об'ємом ці споруди нагадували єгипетські піраміди. Подібні до айсберга. Надводна частина — піщано-кам'яна доріжка у кілька метрів завширшки і в сто п'ятдесят — двісті метрів завдов-

Історична світлина з підписом «Друга гатка в с. Деріївка. Поїздка голови і членів Державної Думи по Дніпру (1913 р.)».

об'єм і масу споруди, її вагу навіть без калькулятора. Вражаюча вийде величина. Тому будували гатки роками. Досить трудомістка і затратна справа, проте гарантувала безпеку руху фарватером.

Водний транспорт — найекономніший для перевезення вантажів і пасажирів. Тож побудову захисних гаток держжава брала на себе, виділяючи величезні кошти тривалий час. Спочатку це робила царська Росія, а потім — радянська влада. Всього було зведено чотирнадцять гаток. Перші дві з'явилися біля впадіння річки Омельник у Дніпро на початку двадцятого століття, десь у 1905—1913 роках, а решта (дюжина) — в тридцять, перед Великою Вітчизняною війною, й у повоєнні роки.

Граніт для будівництва добували поряд, на узгір'ї, за якихось вісімсот метрів від берега. До речі, саме на тому місці, де колись знаходився зимівник козака Колоди — перший з трьох хуторів, які започаткували Деріївку у другій половині XVIII сторіччя.

Підприємець з виразним національним прізвиськом Арштейн купив у поміщика Губ-

ського угоддя з покладами граніту і відкрив завод з видобутку каменю для реалізації на будівництві гаток. Безсумнівно, — вигідна справа на тривалий час. І не помилився: гранітний кар'єр функціонував до дев'ястих років минулого сторіччя.

Тривалий час дослідники вважали, що камінь добували й dopravляли на будову примітивними засобами: безтаркою чи вагонеткою, запряженою кіннями, парними ручними носилками, ручними одноколісними тачками... І були дуже здивовані, коли краєзнавець А. В. Пивовар роздобув фотографії з Кременчуцького краєзнавчого музею, які висвітлюють будівництво гаток на Дніпрі в районі Деріївки перед Першою світовою війною. З'ясовується, уже в той час використовували передові технології, у тому числі — паровоз-«зоулю», а точніше: паровозик із вагонетками, який рухався на металевих рейках.

Від кар'єру до гатки звели дерев'яну естакаду (дерев'яний настил на опорах), поклали на неї рейки й по них пустили паротяг. Справжнє диво на той час.

Отож, виходить, був-таки паротяг у Деріївці! І крутити пальцем біля скроні не варто було. Як вже говорилося, зведення гаток мало державне значення. Будівництву виділяли величезні кошти. Що це саме так, доводиться рідкісна тогочасна світлина «Друга гатка в селі Деріївці. Поїздка Голови і членів Державної Думи по Дніпру (1913 р.)».

Високого рангу чиновники стоять на фоні незавершеного будівництва, на задньому плані бачимо велику кількість лісоматеріалу, насип гатки, робітників. З'явилися тут високопоставлені особи не випадково, це не ті люди, щоб бувати де попало. Вочевидь, вони цікавилися, де і наскільки

ефективно витрачають значні кошти, виділені Думою, можливо, бажали ознайомитися з механізацією трудомісткого процесу чи й умовами праці робітників. А вони були важкими. Характерне фото з паровозиком. Він — на задньому плані тягне вагонетки, від нього ще й димок йде вгору. А перед ним люди порпаються в багні, з лопатами, ношами. На греблю покладено багато сходень — нелегко дається зведення гатки. Видно суперечності будівництва: передова на той час техніка і поряд — тяжка ручна праця сотень людей. Не випадково на початку минулого сторіччя населення Деріївки за п'ятирічку зросло з трьох тисяч до чотирьох: будувалися гатки, школа і будинок для вчителів, кілька млинів — усе це потребувало значної кількості робітників.

На жодній з фотографій не видно коней, очевидно, вони не були ефективними на будівництві. Потрібно весь час рухатися по камінню, тварини не витримували, а людям все по плечу. Вони все терпіли, лише б заробити копійку, щоб вижити.

За півсторіччя, з перервами на війни, зведено було понад дюжину гаток. Витрачено величезні кошти, ще більше — тяжкої людської праці. А минув час — усе це загинуло, стало непотрібним. Звели Дніпрогес — і водоймище поглинуло все: села, ліси і луки, острови й гатки. Пароплавний хід і без гаток став безперешкодним. Та, на превеликий жаль, за відсутності перешкод, з якими роками боролися тисячі людей, водний шлях нині майже не використовують. Від річкового флоту майже нічого не залишилося. Лише іноді пройде баржа чи круїзний пароплав, і люди дивуються: «Ой, погляньте, пароплав пішов!».

Микола ЛУКОМЕЦЬ. Петро МЕЛЬНИК.

Деріївка Онуфріївського району Кіровоградської області. Фоторепродукції надані музеєм.

ТВОРЧІ ЗМАГАННЯ

Актори читали вірші

Конкурс професійних читців, присвячений 143-річчю з дня народження Лесі Українки, відбувся в Дніпропетровському театральному-художньому коледжі.

На сцені лунали вірші великої поетеси та інших класиків української літератури. Була представлена й сучасна поезія. Серед шістнадцяти учасників конкурсу — студенти театральних навчальних закладів і молоді актори Дніпропетровського театральному-художнього коледжу Лілія Цвелікова. Як розповіла директор департаменту культури, туризму, національностей і релігій облдержадміністрації Наталя Першина, лауреати візьмуть участь у Всеукраїнському конкурсі «Лесина осінь», який відбудеться у вересні в Ялті.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО. Дніпропетровська область.

Привезли нагороди з невьських берегів

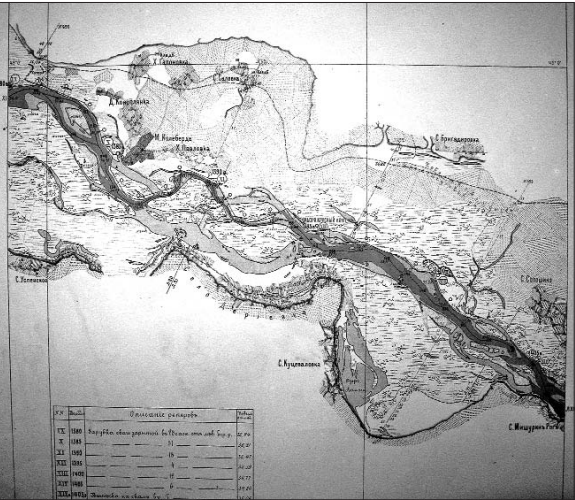
Студентка Брянківського коледжу Луганського національного університету імені Тараса Шевченка Анастасія Гонтарук — бронзовий призер Міжнародного фестивалю «Невьські береги», який проходив у Санкт-Петербурзі. На відкритому чемпіонаті з перукарського мистецтва, нейл-дизайну й декоративної косметики вона представляла стильний чоловічий костюм. Саме ця робота принесла їй нагороду.

На фестивалі Анастасія, майбутній дизайнер одягу, виступила й моделлю. Разом з художницею Аллою Камінською вони створили образ дівчини-ілюзії. Журі високо оцінило не тільки боді-арт, а й зачіску з оригінальними елементами — картинками відомих художників-ілюзіоністів. Ця робота посіла четверте місце. Збір-на України в командному заліку — на 2-й сходинці п'єдесталу. І Алла, й Анастасія мають намір у вересні знову вирушити на «Невьські береги» і привезти звідти золоті нагороди.

Алла АНТИПОВА. Луганськ. На знімку: «Дівчина-ілюзія» Алли Камінської.

Фото прес-служби ЛНУ ім. Тараса Шевченка.

Відрізок Дніпра в районі с. Деріївка на карті 1880 р.

За півсторіччя, з перервами на війни, зведено було понад дюжину гаток

Про своє зникнення довідався з наказу

КРИК ДУШІ

З третього вересня 1997 року я працював в органах внутрішніх справ України на різних посадах, у тому числі керівних. Навчався, постійно вдосконалював свою професійну діяльність, бо любив обраний фах. Був нагороджений відзнакою-медаллю «За сумлінну службу» III ступеня та мав позитивні характеристики. Але зіштовхнувся із несправедливістю...

17 вересня 2009 року мене викликали до відділу кадрового забезпечення та надали на ознайомлення наказ, в якому зазначалося, що я нібито не виходив на службу у період з 13 серпня 2009-го по 16 вересня 2009 року, при цьому місце мого знаходження було невідоме.

Отже, якщо все-таки повірити в цю нісенітницю, то незрозуміло, де на той час перебува-

ла людина, бо невідомо, що з нею сталося: викрали, побили чи, може, вона померла.

Якщо дійсно все це було, то виходить, що керівництву на той час було все одно, де перебуває офіцер міліції (я вже не кажу про прапорщиків та рядових). Постає інше запитання: як вони допомагають людям, якщо, не дай Боже, у когось хтось зник і його місцезнаходження невідоме?

У той момент я дуже здивувався, бо про своє «зникнення» нічого не знав, при цьому виконував накази керівництва, за що мені сплатили заробітну плату. Крім цього мої дні табелювали, що підтверджувало мій вихід на роботу (службу).

У подальшому я, з метою поновлення моїх конституційних прав, звернувся з позовною заявою до суду. Було ухвалено рішення відмовити мені в задоволенні позовних вимог.

Переконаний, що рано чи пізно справедливість переможе, адже для цього є всі необхідні матеріали, а рішення наших суддів нехай залишається на їхній совісті...

І нині я хочу, щоб кожна людина знала: якщо її бачать на роботі, її дні табелюють, їй виплачують заробітну плату, це ще не означає, що вона в цей час перебуває на роботі. Одного дня її можуть викликати до відділу кадрів і надати наказ, в якому буде вказано, що протягом тривалого часу її не було на роботі, а місце перебування нікому не було відоме...

Володимир БОГОСЛАВЕЦЬ.

Київ.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Маємо знати, що робиться для блага людей

ЧАС ЗМІН: ПОЗИЦІЯ ЧИТАЧІВ

У «Голосі України» № 39 (5789) від 1 березня цього року прочитала звернення газети до своїх читачів, щоб вони розповіли, якою бачать нашу країну в майбутньому, її політику, економіку, ЖКГ, освіту, медицину, пенсійне забезпечення та соціальний захист населення.

І вирішила відгукнутися на заклик, бо я — громадянка України, народилася в цій країні, отримала освіту, тут живуть мої рідні та друзі. Я вільно розмовляю, читаю й пишу і російською, й українською мовами, мене абсолютно не хвилює, хто з якого регіону і якою мовою спілкується. Таких людей, як я, — більшість.

Дуже хочу, щоб наша змучена країна з цікавою і славною історією, з винятково терплячим і працьовитим народом була багатого, щоб у ній жили щасливі люди, яких не хвилювали б питання працевлаштування та своєчасного отримання заробітної плати. Наші діти й онуки повинні навчатися в гарних школах, мати грамотно складені підручники та сучасне комп'ютерне устаткування, одержувати безкоштовне і якісне харчування.

На мій погляд, для поліпшення нашого життя потрібно не так вже й багато. По-перше, організувати правову пропаганду та правове навчання всіх. Необхідно, щоб кожний громадянин на-

шої держави знав свої права, які гарно розписані в Конституції, і був упевнений, що вони захищені. Також ми повинні знати про те, чи виконує держава свої зобов'язання перед народом з кожного пункту Конституції.

По-друге, діяльність обраних нами чиновників має бути прозорою та гласною. У реальному житті ми утримуємо чиновників, але не знаємо, що вони роблять, чим займаються. Найпростіше — це записувати на відео сесії міськрад, засідання викон-

комів і транслювати їх на місцевих каналах.

Періодично друкувати звіти нашої доблесної міліції, прокуратури, голів судів. Хоча б раз на квартал вони повинні доповідати про свою роботу в ЗМІ. Люди мають знати, які проблеми вирішуються в їхній місцевості, що конкретно зроблене тим чи іншим керівником для блага громадян.

Вірю, що наша держава стане могутньою, до того ж в найближчому майбутньому. Адже, поряд з багатьма перевагами, у нас є найбільша цінність — це люди: працьовиті, незалежні, великодушні!

Любов ДЕМЄНОВА.

Мелітополь
Запорізької області.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Чи не надмірна терплячість?

Шановна редакціє! Агресія Росії проти України — це одне підтвердження ворожого ставлення російської влади до всіх народів колишнього СРСР, особливо до тих, хто подружньому ставиться до росіян. І навіть тепер Україна демонструє витримку і миролюбні наміри. Але у всьому має бути міра, бо, схоже, надмірна терплячість української влади ще більше розпалює ненависницьке ставлення до нас.

Підтримка України з боку США і Євросоюзу є лише політичними побажаннями і словесними застереженнями для російської влади, бо ніхто не буде вести війну проти Росії, якщо ми сидітимемо і лишень співатимемо гімн України. США та Євросоюз лише тоді робитимуть серйозні кроки, коли Україна почне захищати свою Батьківщину.

Минуло вже кілька днів, а українські кордони відкриті для будь-кого. До Криму не спрямовано жодних додаткових збройних формувань. Не потрібно провокувати бойові дії, їх все одно спровокують загарбники. На мою думку, наш посилений військовий континент мав би бути вже в Криму. Хто сказав, що українські війська не повинні пересуватися по своїй власній землі?

Україна має величезні арсенали зброї і достатні резерви підготовлених захисників.

Михайло ВАРЕНИЦЯ.

Сміла
Черкаської області.

А діти війни залишилися ні з чим

НАБОЛІЛО!

Діяльність Пенсійного фонду України протягом останніх років спонукала мільйони дітей війни подавати до суду позови на нього за невиклату соціальної допомоги, визначеної законом.

Обурені неповним виконанням Закону про соціальну допомогу дітям війни, окремі громадяни подали заяви до суду і виграли процес. Звичайно, рішення суду потрібно виконувати. Проте ця дія вимагала творчого підходу, щоб не знехтувати Закон прямої дії — 21 статтю Конституції України. Адже суд, визначаючи законність позову, нікому не надав переваги у правах. Отже, оскільки грошей на всіх не вистачало, їх потрібно було розподіляти рівними частинами на всіх. При цьому громадянам пояснювали: як тільки бюджетні гроші для цієї мети з'являться в Пенсійному фонді, їх знову розподілятимуть справедливо.

Та сталося не так. Пенсійний фонд виплатив позивачам всю заборгованість, яка обчислювалася у тисячах гривень, а ті, хто чекав справедливості без судового рішення, залишилися ні з чим. Таким чином обдурені й обурені діти війни масово пішли до суду.

Це вже стихія. Пенсійний фонд мав би відреагувати на неї адекватно. Та цього не сталося. Навпаки, він обрав ворожу позицію щодо дітей війни: почав оскаржувати кожне рішення первинного суду в апеляційному суді.

Схоже, що мета такої дії — зволікання. Адже справа в апеляційному суді розглядається, зазвичай, кілька років. Таким чином Пенсійний фонд грає роль буфера між дітьми війни і владою.

Фінал цієї сумної історії такий: Пенсійний фонд змусив позивачів здавати йому рішення судів з «мокрими печатками». При цьому чесно пояснювали, що коштів як не було, так і немає. Допомога нараховуватиметься, а віддадуть гроші тоді, коли вони з'являться. Отже приїхали туди, звідки виїхали три роки тому.

Нараховують ті кошти чи ні, нікому не відомо. Тільки на руках дітей війни немає жодних документів, за якими вони передали б заборговані Пенсійним фондом кошти у спадок своїм дітям чи онукам.

Борис ПАСЮГА,
дитина війни.

Велика Писарівка
Сумської області.

ФОТО З КОНВЕРТА

І нам би такий будиночок...

Фото Руслана БЛЯКОВИЧА.

Немішаєве
Бородянського району
Київської області

Каталонці та парижани крокують далі

Футбол. Ліга чемпіонів. 1/8 фіналу. Матчі у відповідь. 12 березня.

«Барселона» (Іспанія) — «Манчестер Сіті». 2:1. Голи: Мессі, 67, Компані, 89, Алвес, 90+1. Перший матч — 2:0.

«Барселона»: Вальдес, Піке, Маскерано, Альба, Алвес, Фабрегас (Сергі Роберто, 86), Гаві, Інєста, Бускетс, Мессі, Неймар (Санчес, 80). Тренер — Герардо Мартіно.

«Манчестер Сіті»: Харт, Компані, Сабалета, Лескотт, Коларов, Мілнер, Насрі (Навас, 74), Сілва (Негрето, 72), Фернандіньо, Туре, Агуеро (Джеко, 46). Тренер — Рубен Коусільяс.

Вилучено Сабалету, 78 (друге попередження).

Барселона. Стадіон «Камп Ноу». 88 626 глядачів.

Більшість небезпечних моментів створили каталонці. Гості протиставити майже нічого не змог-

CHAMPIONS LEAGUE

ли — лише один гол, та й те тому, що «Барса», швидше за все, знову розслабилася. Але після пропущеного м'яча каталонці вирішили ще трохи відпрацювати на полі й довели справу до перемоги.

Загальний підсумок протистояння між «Манчестер Сіті» і діючим чемпіоном іспанської Прімери — 4:1 на користь останніх. Мессі й компанія, як і раніше, мають статус претендентів на перемогу в Лізі чемпіонів. «Баварія», приміром, у відторок теж показала, що з нею можна грати, не така вона і непереможна машина. Та й з «Реалом» уміє «Барселона» справлятися, що вже казати про решту учасників змагань. Головне — налаштованість і стабільність. А з цим у каталонців у поточному турнірі, схоже, все в повному порядку.

ПСЖ (Франція, Париж) — «Байер» (Німеччина, Леверкузен). 2:1. Голи: Сем, 6, Маркіньос, 13, Лавессі, 53. На 28-й хвилині Рольфес не реалізував пенальті (воротар). Перший матч — 4:0.

ПСЖ: Сірігу, Тіаго Сілва, Маркіньос, Динь, Жалле, Кабайє, Рабіо, Пасторе, Кавані (Камара, 85), Ібрагімович (Менез, 72), Лавессі (Моура, 62). Тренер — Лоран Блан.

«Байер»: Лено, Вольшайд, Гуардадо, Топрак, Донаті, Райнартц (Вагенер, 78), Рольфес, Джан, Сем (Брандт, 67), Кастро (Сон, 67), Дердіюк. Тренер — Самі Гююпя.

Видалено Джана, 68. Париж. Стадіон «Парк де Пренс». 40 000 глядачів.

У цьому протистоянні все було вирішено ще після першого матчу, в якому ПСЖ у гостях здобув надпереконливу перемогу. Однак для підтримки статусу одно-

го з фаворитів турніру парижанам потрібно було продемонструвати перевагу і на своєму полі. Блан не став бергти лідерів, випустив бойовий склад, однак розслабленість усе-таки вразила його підопічних, котрі пропустили гол. Після цього вони швидко зібралися й відновили рівновагу. До перерви гострі моменти виникали біля обох воріт — Сірігу навіть вдалося відбити пенальті.

У другій половині стало спокійніше для ПСЖ. Господарі швидко вийшли вперед, контролювали перебіг поєдинку, а в підсумку ще й залишилися в більшості. Отже, перемогу за сумою двох зустрічей було здобуто легко й не вимушено. А от далі буде важче.

«Барселона» і ПСЖ вийшли до чвертьфіналу. Нагадаємо, що днем раніше це зробили мюнхенська «Баварія» і мадридський «Атлетико».

«Барселона» — «Манчестер Сіті»: Мессі (ліворуч) та Агуеро.

Фото uefa. com.

Переможна хода триває

Теніс. Індіан-Веллс, Каліфорнія (США). Чоловічий турнір. BNP Paribas Open. ATP World Tour Masters 1000. Призовий фонд — 6 169 040 дол. Четвертий раунд.

Після сенсаційного виграшу у першій ракетки світу Рафаеля Надаля (Іспанія) киянин Долгополов продовжив переможну ходу на престижному турнірі.

Олександр Долгополов (Україна, 28 сіяний) — Фабіо Фоньїні (Італія, 13). 6:2, 6:4.

За вихід до півфіналу українець змагатиметься з Мілошем Раоничем (Канада, 10).

ОГОЛОШЕННЯ

ПОВІДОМЛЕННЯ

Вища кваліфікаційна комісія суддів України відповідно до статей 74, 76, частини 2 та 3 статті 80 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково та переведення суддів, обраних безстроково, до іншого суду:

Васецького Романа Анатолійовича -Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області, **Голік Нінель Олегівни** - Рокитнянського районного суду Київської області, **Требух Наталії Володимирівни** - Деснянського районного суду міста Чернігова, **Мозгової Ольги Анатоліївни** - Золотоніського міськрайонного суду Черкаської області, **Бачуна Олександра Ігоровича, Павліва Володимира Романовича** -Миколаївського районного суду Львівської області. **Лазаренка Максима Сергійовича** - Запорізького окружного адміністративного суду. **Баранова Дмитра Олександровича**-господарського суду міста Києва, **Калашник Тетяни Леонідівни** - господарського суду Луганської області.

Перекупки Ігоря Григоровича - апеляційного суду Донецької області, **Іванової Наталі Юріївни, Бершадської Оксани Володимирівни** - апеляційного суду Кіровоградської області, **Бобровника Олександра Вікторовича** - апеляційного суду міста Києва. **Волошина Василя Олександровича**-Київського апеляційного адміністративного суду. **Лотової Юлії Василівни**-Севастопольського апеляційного господарського суду.

Заступник Голови

М.Г. Пінчук

Товариство з обмеженою відповідальністю "УКРБИТУМТРАНС", ідентифікаційний номер 36757515, адреса: 49000, місто Дніпропетровськ, Донецьке шосе, будинок 9А, оголошує про припинення своєї діяльності шляхом ліквідації.

Заяви з вимогами кредиторів приймаються Ліквідаційною комісією Товариства з обмеженою відповідальністю "УКРБИТУМТРАНС" за зазначеною вище адресою протягом двох місяців з дня публікації цього оголошення.

Голова ліквідаційної комісії - Ромашко Роза Миколаївна, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Московська, буд. 6, к. 301.

У зв'язку із втратою, вважати недійсним диплом серія КХ №39016263 та додаток до нього серія 12ВП №100910, виданий 21 червня 2010 р. Богуславським гуманітарним коледжем ім. Нечуя - Левицького на ім'я Рудич Марії Валеріївни.

Ліквідатор ТОВ "Житловик" - арбітражний керуючий Гороховський А.В. (03035, м. Київ, А/С № 2) проводить конкурс з визначення організатора аукціону з продажу майна Товариства з обмеженою відповідальністю "Житловик" (03028, м. Київ, Голосіївський район, вул. Малокитаївська, 3).

Перелік документів, які подаються на конкурс з визначення організатора аукціону:
- Заява про участь у конкурсі з визначення організатора аукціону за довільною формою;
- Копія установчого документу, свідоцтва про державну реєстрацію;
- Копії кваліфікаційних документів ліцитаторів претендента, яких буде залучено до проведення аукціону;
- Запропонована сума винагороди за проведення аукціону.
Вимоги до організатора аукціону - основні критерії відбору:
- Наявність досвіду проведення аукціонів не менше трьох років;
- Наявність приміщення та/або технічної можливості для проведення аукціону;
- Найменша запропонована сума винагороди.
Строк подання конкурсної документації: до 19 березня 2014 року. Поштова адреса, за якою подаються документи: 03035, м. Київ, А/С № 2.
Інформація про проведення конкурсу: конкурс відбудеться 20 березня 2014 року о 10-00 за адресою: м.Київ, вул. Малокитаївська, 3. .
Відомості про організатора конкурсу: Ліквідатор - Гороховський Андрій Вікторович, 03035, м. Київ, А/С № 2, тел. 099-060-89-00.

Корпорація "Західний аукціонно-консалтінговий центр" організовує аукціон з продажу майна ВАТ "Коломисьльмаш", за адресою: 78200, Івано-Франківська обл., м. Коломия, вул. Пушкіна, 6.
Аукціон відбудеться 07 квітня 2014 року.
Детальнішу інформацію розміщено на сайті: www.kzakc.com.ua

Заліщицький районний суд викликає 17 березня 2014 року о 10 годині за адресою: м. Заліщики, вул. Лисенка, 1, відповідача Тютюнника Василя Миколайовича, остання адреса проживання: с. Бедриківці Заліщицького району Тернопільської області, в судові засідання у цивільній справі за позовом Тютюнник Галини Іванівни до Тютюнника Василя Миколайовича про поділ спільного майна подружжя та визнання права власності в спільному майні подружжя на 1/2 частину будинково-лодіння.

Суддя Заліщицького районного суду В. М. Піщик.

Втрачене свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 3504/10, видане на ім'я Мазепи Ніни Миколаївни, вважати недійсним.

Прикарпатська універсальна товарна біржа оголошує аукціон з продажу майна приватного підприємства фірми "Спіка", а саме:
ЛОТ № 1. Автомобіль ГАЗ 330210, бортовий - С, рік випуску 1996, реєстраційний № 333381В. Початкова вартість: 9457,30 грн. без ПДВ.
Аукціон відбудеться 03 квітня 2014 року о 14:00 годині за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 9, в приміщенні Прикарпатської універсальної товарної біржі.
Ознайомитись з майном можна в робочі дні за адресою: м. Івано-Франківськ, Південний бульвар, 36. Заяви на участь в аукціоні приймаються в робочі дні з 8:30 до 17:00 години за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 9. Останній термін прийому заяв - до 28 березня 2014 року включно. Для участі в аукціоні покупці сплачують гарантійний внесок в розмірі 945,73 грн. (10% початкової вартості лоту) та реєстраційний внесок 34,00 грн. за наступними реквізитами: отримувач платежу: Прикарпатська універсальна товарна біржа, код ЄДРПОУ 30106752, розрахунковий рахунок № 26002018442501, АТ "Банк "Фінанси та кредит", МФО 300131. Для отримання додаткової інформації: тел. (050) 6762533, (0342) 50-56-53, факс (0342) 50-56-56. E-mail: pfg@pfg.if.ua, <http://pfg.if.ua>.

Товарна Біржа "Електронні торги України" в особі Філії Товарної Біржі "Електронні торги України" в місті Луганськ, код ЄДПРОУ 38477407, місцезнаходження: 91000, м. Луганськ, вул. Поштова, 2 повідомляє про проведення аукціону (біржових торгів) з продажу майна **Державного підприємства "Лисичанська теплоелектроцентральної",** ідентифікаційний код 00131067, розташованого за адресою: Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Енергетиків, 98.
Кінцевий строк прийняття заявок на участь в торгах 17 березня 2014 р. 17-00 год.

Більш детально про умови та порядок проведення аукціону на сайтах: www.tbetu.com.ua та <http://vgsu.arbitr.gov.ua/pages/158/?d=1331&v=6fd2e5936b&t=7>

Сьогодні в усіх областях України без опадів. Денна температура на заході — до +15 градусів, на півночі — до +13, у центрі — до 15 тепла. Протягом найближчих двох днів термометри показуватимуть понад +10 градусів в усіх областях. З неділі суттєво похолодає.

АСТРОПРОГНОЗ
НА 17—23 БЕРЕЗНЯ

Овни. Не вірте тому, чого не бачили на власні очі. Не підписуйте непрочитані документи. Наприкінці тижня можлива нетривала ділова поїздка.

☺ 18, 22, 23 ☹ 19

Тельці. Про усамітнення можете лише мріяти, оскільки весь час опинятиметеся в центрі подій. Важливі рішення краще відкласти до наступного тижня.

☺ 18, 22 ☹ 20

Близнюки. Незабутній тиждень, безліч різних подій. Маєте знайти вихід зі складного становища й вирішити деякі проблеми. Не піддавайтеся лінощам.

☺ 17, 21, 22 ☹ 19

Раки. Ретельно сплануйте свої дії, щоб нічого не впустити, і тоді успіх забезпечено. Ймовірні конфлікти з близькими.

☺ 18, 19, 21 ☹ 20

Лев. Сприятливий тиждень для людей, зайнятих будь-якими видами творчості. Ви багато на що здатні, але не беріться за все й одразу. Чітко визначіться, чого прагнете.

☺ 18, 20 ☹ 22

Дів. Майбутнє може залежати від однієї впливової людини. Початок тижня обіцяє бути вдалим. На вихідних знайдіть собі справу до душі.

☺ 17, 18, 22 ☹ 23

Терези. Чекайте незванних гостей і нескінченних дзвінків. Постарайтеся весело провести час. Якщо посварилися з коханою людиною, то саме час помиритися.

☺ 17, 18, 20 ☹ 23

Скорпіони. Не залишайте незакінчену справу, інакше в майбутньому на вас чекають серйозні проблемами. Виявляйте більше гнучкості, йдіть на компроміси.

☺ 17, 18, 21 ☹ 22

Стрільці. До вашої думки прислухаються, тому не бійтеся її висловлювати. Ваші прохання виконують. Можливі сварки через гроші.

☺ 19, 22 ☹ 18

Козероги. Будуйте плани на майбутнє, але нікому про них не розповідайте. Також імовірні конфлікти з близькими. На вихідних — приємні зустрічі.

☺ 18, 22 ☹ 19

Водолії. Звичайні трудові будні й пильна увага з боку начальства. Будьте обережнішими у своїх судженнях. У вихідні збирайтеся за місто на відпочинок.

☺ 18, 20 ☹ 22

Риби. Серйозні рішення відкладіть до наступного тижня, а поки що все зважте і обміркуйте. Будь-яка інформація може бути корисною.

☺ 17, 18, 20 ☹ 22

Сісти за кермо, випити і... не втратити права

ШПАРГАЛКА ДЛЯ ВОДІВ

ЗАКІНЧЕННЯ. ПОЧАТОК
В «ГОЛОСІ УКРАЇНИ» №№ 13, 18, 23, 28

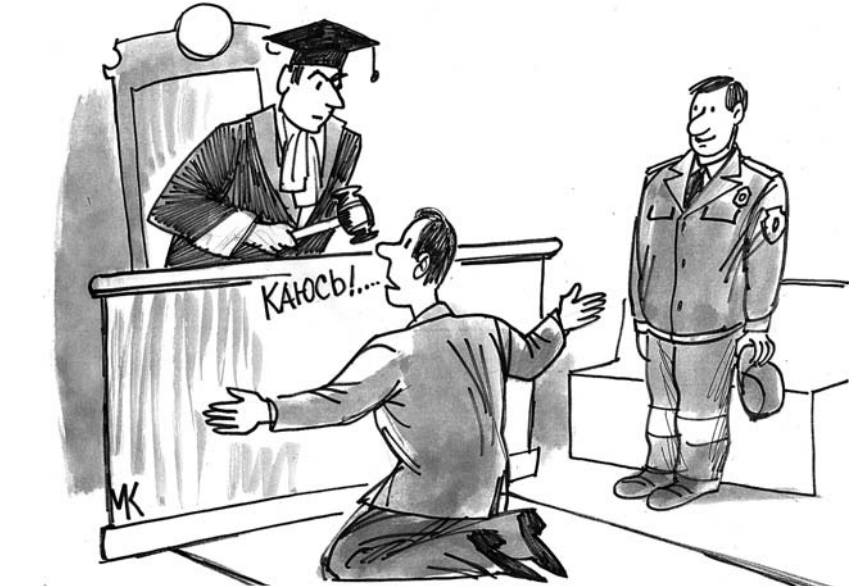
Коли результати медогляду підтвердили наявність у крові водія алкоголю, починає працювати механізм залучення винного до юридичної відповідальності. Сьогодні йтиметься про те, як і що треба робити, щоб зменшити її негативні наслідки.

Після складання протоколу про скоєння водієм адміністративного правопорушення протокол та інші матеріали справи (роздруківка алкотестера, висновки лікарів, пояснення, тимчасово вилучене посвідчення на право керуванням транспортним засобом та інше) спрямовують до суду (ухвалювати рішення щодо такої категорії справ може лише він). До рішення суду водій має право керувати транспортним засобом на підставі т. зв. тимчасового талона (дозвіл на право керування транспортним засобом), який видається замість вилученого водійського посвідчення на строк, що не перевищує три місяці. Якщо протягом цього часу рішення суду про позбавлення водія права керування транспортним засобом не прийнято, він має звернутися в ДАІ з вимогою про отримання вилученого доку-

мента. Повернути права водія повинні в будь-якому випадку, незалежно від того, на якій стадії перебуває рішення справи. Її в суді мають розглянути протягом 15 днів з моменту отримання протоколу та інших матеріалів.

Справа в суді розглядається в присутності водія-порушника. Якщо той не з'явився, то її можуть розглянути за його відсутності лише у випадку, якщо в суді є дані про те, що водія вчасно повідомили про місце й час розгляду справи і від нього не було клопотання про перенесення розгляду справи (ст. 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КоАП)).

На засіданні суду найкраще визнати провину, покаятися. Це може пом'якшити покарання — замість позбавлення права ке-

рувати транспортним засобом можна відбутися штрафом. Не зайвим буде й надання позитивної характеристики з роботи, а також відмітки про те, що раніше ви не притягалися до адміністративної чи іншої відповідальності, або про те, що від наявності водійського посвідчення залежить ваша трудова діяльність. Для зменшення розміру штрафу можна надати довідку про доходи, повідомити суд про наявність грошових зобов'язань (кредитного договору, договору про оплату навчання, лікування членів родини тощо).

Важливим моментом для залучення водія до адміністративної відповідальності є строки. Адміністративне стягнення у розглянутій категорії справ не може бути накладене пізніше ніж через три місяці з дня скоєння правопорушення (ст. 38 КоАП). Недотримання зазначеного

Отже, щоб зменшити негативні наслідки залучення до адміністративної відповідальності:

- 1) обов'язково беріть участь у розгляді вашої справи в суді, бажано для свого захисту запросити адвоката;
- 2) якщо з якихось поважних причин не можете бути присутнім у суді, письмово сповістіть про це суд, підтвердіть документально причину вашої відсутності й попросіть перенести розгляд справи;
- 3) надайте позитивну характеристику з місця роботи;
- 4) документально доведіть невеликі доходи й наявність у вас грошових зобов'язань;
- 5) контролюйте строки ухвалення рішення судом — не більш як три місяці від дня скоєння правопорушення;
- 6) якщо у вас була гостра потреба сісти за кермо у нетверезому стані, постарайтеся її обґрунтувати у протоколі про адмінправопорушення й довести. Доводити можна показаннями свідків, наприклад, особи, якій ви врятували життя і здоров'я.

строку звільняє водія від адміністративної відповідальності.

Також водія можуть виправдати за керування авто напідпитку, якщо це було викликано станом крайньої необхідності (ст. 17 КоАП). Для цього водій має довести (документально або показаннями свідків), що

він був змушений сісти за кермо в такому стані через крайні обставини — наприклад, для порятунку життя хворої людини, яку потрібно було негайно доправити до лікарні, або вагітної жінки, в якої почалися пологи.

Сергій ДЕМСЬКИЙ,
юрист.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

3 однієї берези — до трьох літрів соку

НЕ ЗАЙВЕ НАГАДАТИ

Як правильно збирати березовий сік, і де краще це робити, дає поради завідувач сектора Полтавського лісового господарства Юрій Рогожинський.

Отвір для збирання березового соку має бути на висоті 0,3—0,5 м від землі, діаметром 1,5 см та завглибшки 5 см без урахування товщини кори. Спочатку треба зробити пробні уколи, щоб виявити, чи сочить береза. В отвір необхідно вставити трубочку, якою сік стікатиме до заготовленого посуду. Заборо-

нено робити на дереві зруби та надпили.

Скільки каналів можна робити в одному дереві? Якщо діаметр берези 20 см, то один, якщо 22—35 — два, 36 см і більше — три.

Після збирання соку не можна залишати канали відкритими, оскільки це шкодить дереву. Їх потрібно замазати садовим варом, глиною, віконною замазкою або

воском. Наступного сезону роблять нові канали: старі використовувати не можна. За день з однієї берези збирають до трьох літрів соку.

Навіть для себе збирати сік у лісі без спеціального дозволу не можна. Потрібно мати так званий лісовий квиток. Для сокозбирання відводять ділянки лісу, які зрубать через 10 років.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтавська область.
Фото з архіву «Голосу України».

Поради збирала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: **Сергій ДЕМСЬКИЙ, Дмитро ПОТАПЕНКО, Ірина ТИЩЕНКО.**

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідство про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мega-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 34474
Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

